

Република Северна Македонија

Министерство за информатичко
општество и администрација

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ
НА АКЦИСКИОТ ПЛАН
НА СТРАТЕГИЈАТА ЗА

РЕФОРМА НА ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА 2018-2022

ЗА ПЕРИОДОТ
ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ

2019

2019

2019

2019

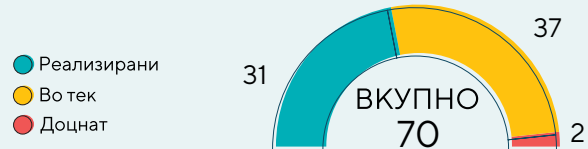
СЕПТЕМВРИ 2020

РЕЗИМЕ

Вториот годишен Извештај претставува преглед за напредокот во спроведување на Стратегијата за РЈА 2018-2022 и Акцискиот план и постигнатите резултати во периодот јануари – декември 2019 година. Извештајот содржи информации за реализацијата на активностите предвидени да започнат со реализација во 2019 година и активности кои започнале минатата година и се очекува да продолжат со реализација или да се финализираат во 2019 година.

Од вкупно 70 активности за кои се известува во период јануари – декември 2019 година, целосно спроведени се 31 активности, спроведувањето е во тек на 37 активности, а доцнат со реализација 2 активности. **Задената временска рамка за 2019 година е 97% реализирана.**

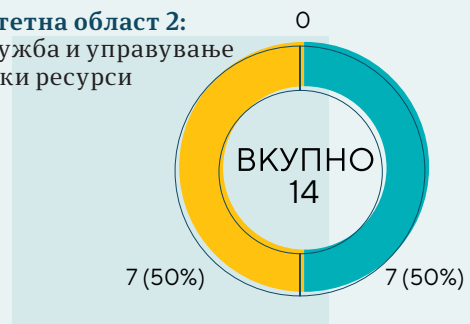

СТЕПЕН НА РЕАЛИЗАЦИЈА ПО ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ

Приоритетна област 1:
Креирање на политики и координација

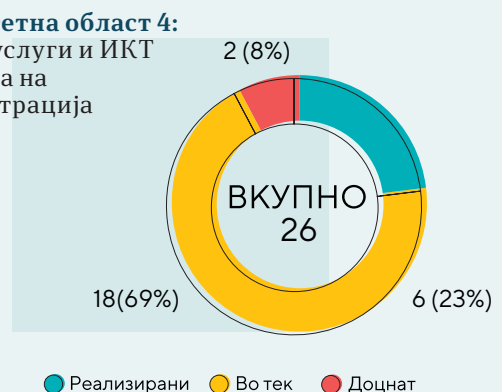
Приоритетна област 2:
Јавна служба и управување со човечки ресурси

Приоритетна област 3:
Одговорност, отчетност, транспарентност

Приоритетна област 4:
Давање услуги и ИКТ поддршка на администрација

СТАТУС НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА АКТИВНОСТИ ПО ИНСТИТУЦИИ НОСИТЕЛИ НА АКТИВНОСТИ

КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

Зајакнато среднорочно и секторско планирање:

50%

Зголемена имплементацијата на клучните Владини плански документи

97,36%

Подобрен е квалитетот на политики и закони и обезбедување на транспарентност и учество на засегнатите страни

25,3%

% на закони кои се изменети и дополнети една година по усвојување од страна на ВРМ

20,6%

68%

Зголемен процентот на извештаи за ПВР кои ги исполнуваат минимум критериумите во однос на процедурата и транспарентноста на процесот на ПВР

75%

Унапреден процес за консултации со засегнати страни при процесот на подготовка на политики

93%

% на нацрт Извештаи за ПВР и нацрт закони објавени на ЕНЕР за кои е запазена процедурата за навремено објавување

95%

Воспоставена е функционална децентрализација на процесот на одлучување

11,25%

% на поднесени акти до ГС за седница на ВРМ кои се вратени во министерствата на одлучување

0,33%

Зајакната примената на системот на заслуги при вработување и унапредување на административните службеници

2,2%

% на жалби и приговори поднесени од кандидатите на донесените одлуки за вработување/унапредување

0,56%

Зајакната е транспарентноста во работата на институциите

4,4%

% на одбиени барања за пристап до информации од јавен карактер од страна на институциите

2,5%

33%

% на органите на државна управа, агенции и инспекциски служби од централна власт кои објавуваат документи според стандардите за "отворени податоци" на платформата за отворени податоци

39%

Подобрена имплементација на Законот за општа управна постапка

19%

% на имплементирани препораки кои произлегуваат од Анализата за првична примена на ЗОУП

50%

13%

% на институции од јавниот сектор кои воспоставиле и екипирале организациски облици за одлучување во управна постапка

22%

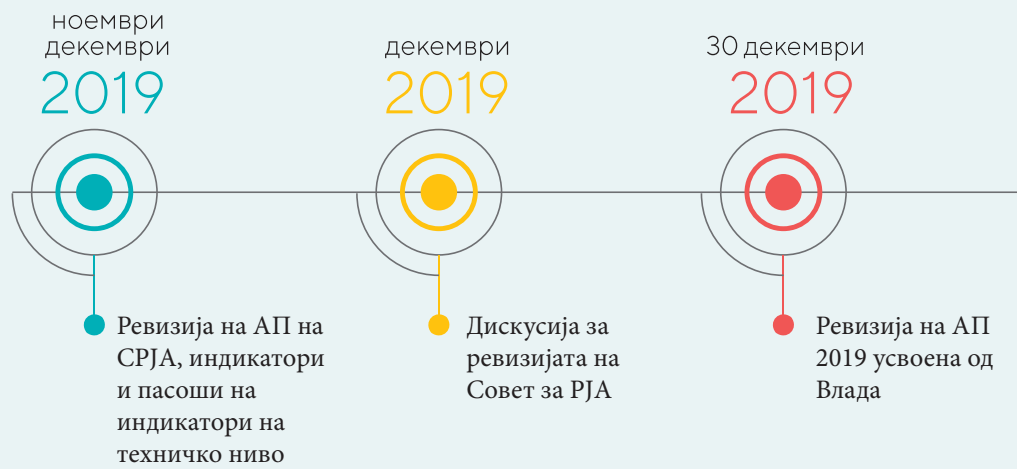
Подобрен пристапот до институции од страна на лица со инвалидитет

61%

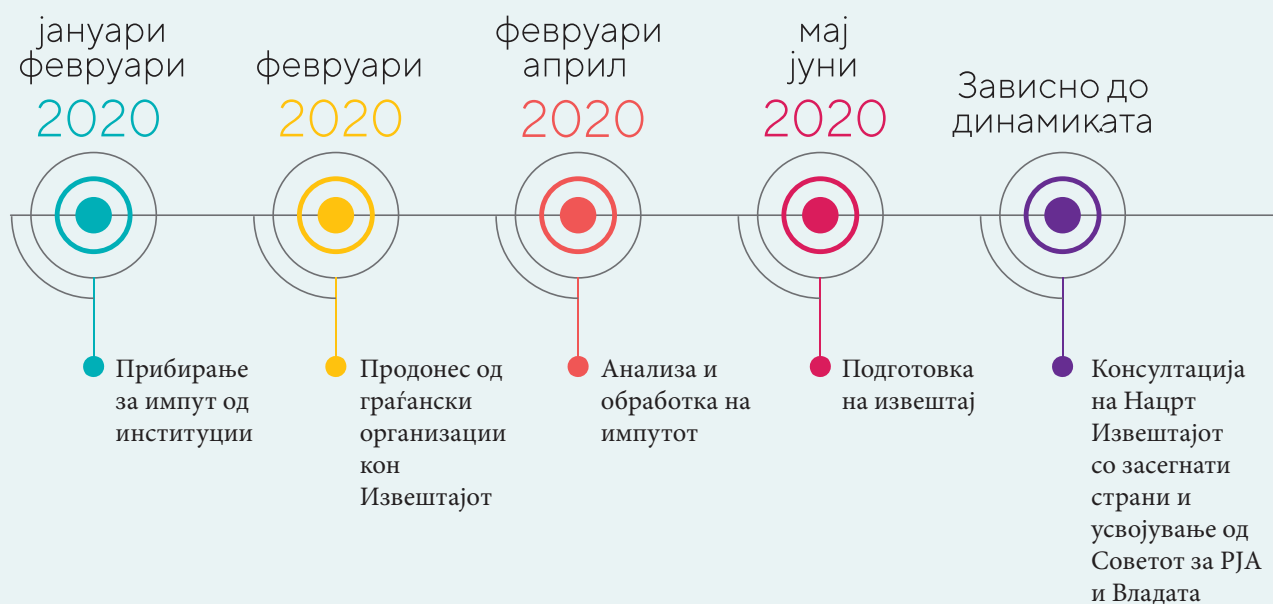
% на локации по орган на државна управа и органи во состав кои ги применуваат стандардите за физичка пристапност

66%

ПРОЦЕС НА РЕВИЗИЈА

ПРОЦЕС НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

ВОВЕДНО ОБРАЌАЊЕ

Дамјан Манчевски
Министер за
информатичко
општество и
администрација

координација на процесот на РЈА – Секретаријатот за РЈА одржа четири седници, додека Советот за РЈА одржа три седници. Воспоставените структури овозможува политичка поддршка, го дадоа текот на реформата и овозможија меѓу-секторска координација при спроведување на мерките и активностите.

Учејќи од искуствата, успешно ја спроведовме првата ревизија на Акцискиот План низ еден сеопфатен и транспарентен процес. Ги подобивме јавните консултации и стратешкото планирање и известување за постигнатите резултати, а посветено работевме на подобрување на рамката за управување со човечки ресурси. Како и во текот на 2018 година, во 2019 година продолживме да работиме на дигитализација на администрацијата и значително го олеснивме и поедноставивме пристапот до услугите наменети за граѓаните и бизнис заедницата, следејќи ги европските трендови.

Реформата зависи од сите нас, и навистина сум среќен што успеавме во тој процес да ги вклучиме сите засегнати страни – искуствата од секојдневната работа на службениците, невладините организации, граѓаните, синдикатите и институциите, се со цел да одговориме на потребите на граѓаните во процесот на создавање администрација која е ефикасна и отчетна и обезбедува брз и едноставен пристап до услугите.

Подготовката на овој извештај се одвиваше во исклучително тешки услови, во период на светска пандемија, што резултираше со негово финализирање подоцна од предвиденото. Земајќи го тоа предвид, и покрај тоа што најголем дел од администрацијата работеше во домашни, отежнети услови, податоците успеаа да се прибегнат и обработат, администрацијата стекна ново искуство во работењето и научивме како да се приспособуваме кон вакви услови. Продолжуваме да учиме од искуствата при понатамошната имплементација на Стратегијата.

Реформата на јавната администрација продолжи да биде во фокусот на севкупните реформи кои Северна Македонија ги спроведува, особено во контекст на членството во НАТО Алијансата и во пресрет на отпочнувањето на преговорите за пристапување во Европската Унија. Особено ме радува тоа што Европската Комисија со Извештајот за земјата од 2019 година го потврди стабилниот тек на реформскиот процес и после многу години, по втор пат подвлече добар напредок. Дека реформата на јавната администрација е високо на агендата на Владата беше препознаено и од меѓународните партнери и земјите членки на ЕУ, кои не поддржаа со финансиска и експертска помош во спроведувањето.

2019 година беше одбележана со имплементирањето на клучните препораки на ЕУ, соодветно рефлектирани во Стратегијата за РЈА 2018 – 2022. Покажавме дека можеме да ги зајакнеме капацитетите за управување со реформскиот процес и транспарентно и отчетно да известуваме за сработеното и постигнатите резултати. Во текот на годината редовно се одржуваа седниците на структурите за

СОДРЖИНА

РЕЗИМЕ	i
ВОВЕДНО ОБРАЌАЊЕ	iv
ВОВЕД	1
Ревизија на Акцискиот план на Стратегијата за РЈА	2
1. КРЕИРАЊЕ ПОЛИТИКИ И КООРДИНАЦИЈА	4
2. ЈАВНА СЛУЖБА И УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	10
3. ОДГОВОРНОСТ, ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ	15
4. ДАВАЊЕ УСЛУГИ И ИКТ ПОДДРШКА НА АДМИНИСТРАЦИЈАТА	21
ЗБИРЕН ПРЕГЛЕД НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА АП НА СРЈА ЗА ПЕРИОДОТ ФЕВРУАРИ 2018 – ДЕКЕМВРИ 2019	28
УПРАВУВАЊЕ СО ПРЕДИЗВИЦИ	30
КОМУНИКАЦИСКИ АКТИВНОСТИ	31
ЛИСТА НА КРАТЕНКИ	33

Вториот годишен Извештај претставува преглед за напредокот во спроведување на Стратегијата за РЈА 2018-2022 и Акцискиот план и постигнатите резултати во периодот јануари – декември 2019 година. Извештајот содржи информации за реализацијата на активностите предвидени да започнат со реализација во 2019 година и активности кои започнале минатата година и се очекува да продолжат со реализација или да се финализираат во 2019 година.

СТАТУС НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

- Реализирано
- Во тек
- Доцни
- Реализирано со доцнење

Како и до сега, статусот на имплементација на активностите се прикажува на три нивоа. “Целосно спроведени” активност се оние активности кои се реализирани во целост согласно предвидениот временски рок во АП. “Во тек на спроведување” се подразбираат активности чие што спроведување започнало или се очекува да започне во предвидениот рок. “Доцни” се однесува на активност чие што спроведување го надминува предвидениот рок или активност чие што спроведување воопшто не отпочнало во рокот планиран со АП. Оценката за реализација од

стручен аспект ја утврдува МИОА врз основа на информациите добиени од страна на институцијата задолжена за спроведувањето на конкретната активност. Оценката може да претрпи измени по анализата на МИОА и спроведените дискусии со институцијата задолжена за спроведување на активността. **Неопходно е да се подвлече дека овој извештај е изготвен согласно ревидираниот АП за 2019 година.** Иако ревизијата се спроведе на крајот на годината, истата беше неопходна поради тоа што голем број на активности планирани за имплементација во овој извештен период беа поддржани со донаторска помош, но поради неопходните административни процедури за донаторско финансирање, голем дел од активностите имаа статус „доцни“ поради несоодветната временска рамка. Оттука, за да се рефлектира реалната состојба на имплементацијата на СРЈА, се одлучи овој Извештај да се однесува на ревидираниот АП.

Земајќи предвид дека постои мал број активности кои што се реализираат подолго од предвиденото време во АП, овој Извештај вклучува и податоци/преглед на состојбата на имплементација на Акцискиот план од донесувањето на СРЈА и АП (февруари 2018) до крајот на овој извештаен период (декември 2019), за обезбедување целосен приказ на досегашната имплементација. Дополнително, на трите нивоа на спроведување, во овој дел се дава преглед на активностите од првиот годишен извештај кај кои постои напредок во имплементацијата во овој извештаен период, како и активности кои се целосно реализирани подоцна од предвидениот краен рок во АП, во сите четири приоритетни области.

ИЗВЕШТАЕН ПЕРИОД

АГРЕГАТЕН ПРЕГЛЕД

Јануари - декември 2019

Февруари 2018 - декември 2019

2018

2019

Ревизија на Акцискиот план на Стратегијата за РЈА

Од самиот почеток на подготовка на оваа Стратегија, идејата на МИОА како координатор на целиот процес на РЈА беше јасно да се утврдат целите, но да се подготви АП кој што ќе биде „жив документ“ и ќе се ревидира по потреба најмногу еднаш годишно, за да одговори на динамиката на оваа хоризонтална реформа и на предизвиците кои ќе се појават при имплементација. Во секој случај, согласно системот за следење и известување, се утврди секое потенцијално ревидирање ќе се однесува исклучиво на активностите, временската рамка, финансиската рамка и институциите вклучени во имплементацијата, притоа незадирајќи во утврдените стратешки и приоритетни цели. При процесот на ревизија особено беа земени предвид и актуелните проекти финансисирани преку ИПА фондовите и други меѓународни и билатерални донатори.

Поаѓајќи од искуствата при имплементација во првите година и половина од донесувањето на СРЈА, првата ревизија на АП започна во ноември 2019 година. Во текот на ноември и декември 2019 година, релевантните институции под координација на МИОА го ревидираа АП на СРЈА 2018-2022 низ серија од работни состаноци и консултации. Со цел поефикасно постигнување на целите и сеопфатен пристап кон ревизијата, МИОА со поддршка на Мисијата на ОБСЕ во Скопје во декември 2019 година организираше конференција на која беа поканети претставници од сите институции - носители и/или учеснички во имплементација на активностите од Акцискиот план. Преку работа во групи согласно четирите приоритетни области во СРЈА, се работеше

16 ревидирани
индикатори

на секоја активност со цел нејзино ревидирање, а работата на групите продолжи и по конференцијата. Дополнително, со поддршка на СИГМА, на 23 декември 2019 година се одржа и работилница за ревизија на индикаторите и нивните пасоши, со цел истите да ја рефлектираат ревизијата на АП. Ревизијата на АП беше усвоена од ВРСМ на 30 декември 2019 година.

КРЕИРАЊЕ НА ПОЛИТИКИ И КООРДИНАЦИЈА

5
активности
помалку

3
ревидирани
индикатори

Ревизијата на приоритетната област **Креирање на политики и координација** не резултираше со промени во мерките, но беа избришани шест активности¹, кои претежно се однесуваа на усвојување на Акти од страна на ВРСМ за кои беше утврдено дека всушност не е потребно нивно усвојување од Владата за истите да се сметаат за финални и во сила. Четиринаесет активности² беа ревидирани и прилагодени на временскиот контекст. Временската рамка неминовно се измени за поголем број активности, а измените најчесто се однесуваа на продолжување на иницијално пралнираното вкупно време потребно за нивна реализација. Во однос на индикаторите, работната група ги измени само оние кои се однесуваат на мерење на напредокот на спроведување на три мерки³.

1 Согласно изворниот АП од 2018: А 1.1.1.6 од М 1.1.1, А 1.2.2.5 и А 1.2.2.6 од М 1.2.2, А 1.3.14 од М 1.3.1 и од М 1.3.3 – А 1.3.3.3 и А 1.3.3.7.

2 Согласно изворниот АП од 2018: М 1.1.1, М 1.1.3, М 1.2.1, М 1.2.2, М 1.2.3, М 1.2.4 и М 1.3.3

3 Согласно изворниот АП од 2018: М 1.1.1, М 1.1.2 и М 1.3.4.

ЈАВНА СЛУЖБА И УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

9
активности
повеќе

5
ревидирани
индикатори

Ниту во приоритетната област **Јавна служба и управување со човечки ресурси** не се направи промена на мерките. Само една активност е утврдена како ирелевантна и следствено избришана, додека четиринаесет активности се ревидирани⁴. Се додадоа и дополнителни десет активности во четири мерки⁵, а се изменија роковите за реализација во дваесет и пет активности.

ДАВАЊЕ УСЛУГИ И ИКТ ПОДДРШКА НА АДМИНИСТРАЦИЈА

4
активности
повеќе

1
ревидиран
индикатор

Во приоритетната област **Давање услуги и ИКТ поддршка на администрацијата** беа додадени седум активности⁸, избришани вкупно три активности⁹, а се допрецизираше една мерка¹⁰. Се направија соодветни промени на временската рамка и во изворите на финансисрање и предвидените финансиски средства.

ОДГОВОРНОСТ, ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ

5
активности
помалку

7
ревидирани
индикатори

Процесот на ревизија на приоритетната област **Одговорност, отчетност и транспарентност** резултираше со додавање на две активности⁶, се ревидираа седум активности⁷, и се избришаа дополнителни седум активности (претежно усвојување на одредени акти за кои се утврди дека не е потребно Владата да ги усвои за да се применуваат). Направени се промени во временската рамка во еднаесет активности.

4 Согласно изворниот АП од 2018: М 2.1.1 (А 2.1.1.2), М 2.1.2 (А 2.1.2.1), М 2.1.4 (А 2.1.4.1), М 2.1.5 (А 2.1.5.2, А 2.1.5.3), М 2.1.6 (А 2.1.6.3), М 2.2.1 (А 2.2.1.2, А 2.2.1.3 од изворниот Акциски план, А 2.2.1.4 од изворниот Акциски план и А 2.2.1.5 од изворниот Акциски план, А 2.2.1.7 и А 2.2.1.8), М 2.3.1 (А2.3.1.4) и М 2.3.3 (А 2.3.1)

5 Согласно изворниот АП од 2018: М 2.1.1, М 2.1.2, М 2.1.5 и М 2.2.1

6 Согласно изворниот АП од 2018: А 3.1.2.4 во рамките на М 3.1.2 и А 3.1.2.5 во рамките на М 3.1.2.

7 Согласно изворниот АП од 2018: А 3.1.2.1, А 3.1.2.3, А 3.1.2.4, А 3.3.1.2, А 3.5.2.3 и А 3.4.1.6 од изворниот Акциски план

8 Согласно изворниот АП од 2018: М 4.2.2 (А 4.2.2.5, 4.2.2.6 и 4.2.2.7), М 4.2.5 (А 4.2.5.2, А 4.2.5.4 и А 4.2.5.6) и М 4.2.7. (А 4.2.7.5)

9 Согласно изворниот АП од 2018: А 4.1.1.3, А 4.1.1.5 и А 4.2.3.3

10 Согласно изворниот АП од 2018: М 4.3.2

1. КРЕИРАЊЕ ПОЛИТИКИ И КООРДИНАЦИЈА

ОПШТА ЦЕЛ

ЕФЕКТИВНО, ЕФИКАСНО И
ИНКЛУЗИВНО КРЕИРАНИ
ПОЛИТИКИ

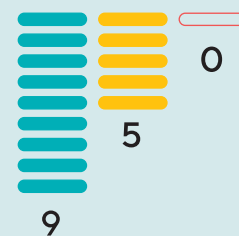
Во текот на 2019 година во рамки на оваа приоритетна област, во фокусот беа мерки и активностите насочени кон подобрување на процесите и капацитетите за среднорочно секторско и годишно планирање во органите на државна управа, унапредување на квалитетот на ПВР и законодавниот процес, подобрување на следењето, известувањето и оценувањето на политиките, како и на капацитетите на ГС ВРСМ за координација на политики. Во однос на статистичките податоци, се работеше на јакнење на капацитетите за производство на макроекономски и секторски статистики. Во пракса, **се подобри процентот на имплементација на клучните владини плански документи за повеќе од 40% од 2018 до 2019 година**, а се подобри и квалитетот на креирање на политики. Имено, **за речиси 5% се намали бројот на закони кои се изменети и дополнети една година по нивното усвојување**. Напредокот на оваа посебна цел се мери преку индикатор за усогласеноста на предлог актите и стратешките плански документи (стратешки планови и секторски стратегии) со приоритетите и целите на документите коишто се креирани со долгорочните плански документи. Овие податоци се составен дел на годишниот извештај за реализација на ГПВРСМ, кој во време на подготовката на овој Извештај не беше финализиран, поради состојбата предизвикана од коронавирусот, и оттука за мерењето на овој индикаторот нема податоци.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА АКТИВНОСТИ

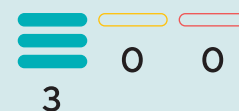
Посебна цел 1.1

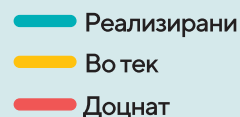
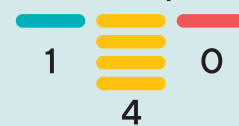
Посебна цел 1.2

Посебна цел 1.3

Посебна цел 1.4

Индикатор на ниво на посебни цели ¹²	Основна вредност (2018)	Целна вредност (2019)	Постигната вредност (2019)
% на имплементација на клучните владини плански документи	50%	Околу 50%	97,36%
% на закони кои се изменети и дополнети една година по усвојување од страна на ВРМ	25,3%	20%-25%	20,6%
Вкупен број на точки на дневен ред на седниците на ВРМ	Вкупно 3952 Просек 58	3400 - 3500	Вкупно 5028 Просек 83,8
% на политики кои во процесот на подготовка користат статистички податоци добиени од Државниот завод за статистика	Овој индикатор не може да се измери и ќе биде соодветно ревидиран		
Индикатори на ниво на мерки ¹³	Основна вредност (2018)	Целна вредност (2019)	Постигната вредност (2019)
Степен на воспоставеност на механизам за поврзување на среднорочното со долгорочното планирање	2	2	2
Степен на подобрување на процесите и капацитетите за среднорочно, секторско и годишно планирање во министерствата и другите органи на државната управа	1	2	2
% на нацрт Извештаи за ПВР кои ги исполнуваат минимум критериумите во однос на процедурата и транспарентноста на процесот на ПВР	68%	околу 70%	75%
% на органи на државна управа кај кои е започната имплементацијата на Системот за прибирање, обработка, чување и користење на податоците	/	/	87,8%
Број на раководители и вработени во органите на државна управа кои посетиле обуки за следење, известување и оценување	7 работилници 198 службеници	Во зависност од потребите	9 работилници 251 службеници
Број на годишни извештаи на органите на државна управа доставени до ВРМ и достапни за јавноста	/	/	97,36%
% на нацрт Извештаи за ПВР и нацрт закони објавени на ЕНЕР за кои е запазена процедурата за навремено објавување	93%	околу 94%	95%
% на поднесени акти до ГС кои се вратени на доработка кај соодветниот орган на државна управа	2,7%	2%-3%	5,76%
Број на неконзистентности во планираните активности помеѓу клучните плански документи на ВРМ (Годишен план за работа, НПАА, ЕПР-Економска програма за развој)	/	0	0
% на поднесени акти до ГС за седница на ВРМ кои се вратени во министерствата на одлучување	11,25%	11%-13%	0,33%
% на доставени акти до Собранието согласно законодавната агенда	/	30-35%	33,64%
% на индикатори усогласени со ЕСА 2010	40%	44%	44%
% на индикатори усогласени со стандардите на ЕУРОСТАТ во однос на базните статистики	Овој индикатор е меѓународен и во времето на подготовка на овој Извештај податоците за него не беа достапни за 2019 година		

1.1. Посебна цел: **Зајакнато среднорочно и секторско планирање заради остварување на приоритетите на Владата**

КЛУЧЕН РЕЗУЛТАТ

Дополнително зајакнати капацитетите на администрацијата за подготовка на стратешки планови и извештаи за постигнати резултати кои произлегуваат од стратешките приоритети на Владата

ГС ВРСМ продолжи интензивно да работи на јакнење на административните капацитетите за среднорочно, секторско и годишно планирање, како и за следење, известување и оценување на политиките. Земајќи предвид дека мерките од оваа приоритетна област преодоминантно се спроведуваа во текот на 2018 година, остварувањето на целните вредности на индикаторите укажува на прогрес. Со измените и дополнувањата на Методологијата за стратешко планирање и подготвување на ГПВРСМ **создадена е правна рамка за усогласување на среднорочното и годишното планирање, а донесени се и Упатства кои треба да им служат на министерствата и другите ОДУ во процесот на подготвување на стратешкиот план и годишниот план за работа, како и во процесот на следење, оценување и известување за спроведувањето на стратешкиот план и годишниот план за работа.**

Спроведените активности придонесоа кон подобрување на процесите и капацитетите за среднорочно, секторско и годишно планирање во министерствата и другите органи на државната управа, со цел управувањето со севкупните ресурси на институцијата да биде во согласност со целите и приоритетите утврдени во стратешкиот план, како среднорочен развоен документ. Во организација на ГС ВРСМ, се спроведоа и девет обуки за новините во процесот на стратешко планирање за административните службеници од сите министерства и од дополнителни 14 (четиринаесет) органи на државна управа.

Воедно, на дневна основа државниот советник за стратешко планирање и Секторот за страте-

гија, планирање и следење одржуваа средби со административните службеници од министерствата и другите органи на државната управа на кои се даваат насоки за подготвување на стратешките планови, подготвувањето на извештаи за постигнатите резултати во функција на остварување на стратешките приоритети на Владата и стручни совети за зголемување на знаењата и вештините во развивањето на стратешкото планирање.

1.2. Посебна цел: **Подобрен квалитет на политиките и законите и обезбедување на транспарентност и учество на засегнатите страни**

КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

- Дополнително зајакнати капацитетите на администрацијата за подготовка на стратешки планови и извештаи за постигнати резултати кои произлегуваат од стратешките приоритети на Владата.
- Подобрена рамката за стратешко планирање и подготвување на Годишната програма за работа на Владата
- Подобрена рамка за подготовка, следењето, оценувањето и известувањето за спроведувањето на стратешките планови и Годишната програма за работа на министерствата и други ОДУ.
- околу 97% од Годишните планови за работа на институциите кои имаат обврска истите да ги достават до Генералниот Секретаријат, се достапни за јавноста.
- Унапреден процес за консултации со засегнати страни при процесот на подготовка на политики.

Во пресрет на започнувањето на пристапните преговори за членство на Република Северна Македонија во ЕУ, во рамките на Норвешката поддршка за напредок на Северна Македонија, продолжија да се спроведуваат активностите за изготвување на прирачник

за анализа на Европското Законодавство и квалитетна транспозиција на истот во националното законодавство. Во тек се административните процедури за обезбедување на преведувачка агенција која треба да подготви целосен превод на Европското Законодавство.

Во текот на 2019 година продолжија мерките за градење аналитичка основа при процесот на подготовка на политки. Во насока на подобрување на квалитетот на стратегиите, политиките и законите, Под координација на МФ, интерминистерска работна група продолжи со подготовките на предлог Акт за воведување на стандардизирани трошоци.

Иако системот за подготовка, следење и спроведување на секторските стратегии се уште е во фаза на подготовка, во текот на 2019 година се финализираа активности за подобрување на стратешкото планирање. Се донесе **Методологија за стратешко планирање и подготвување на Годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија**¹¹; и **Упатството за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа при подготвувањето и следењето на спроведувањето на Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија**¹². Во декември 2019 започна со употреба **Електронскиот систем за стратешко планирање и подготовка на Годишна програма за работа на Владата**¹³, со два модули: Иницијативи за годишна програма за работа на Владата и Стратегии. Едновремено, 120 административни службеници од министерствата и другите органи на

државната управа, беа обучени да го користат новиот систем.

Се донесе и **Упатството за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа во процесот на подготвување на стратешкиот план и Годишниот план за работа**¹⁴, додека пак правната рамка, механизмите и праксата во однос на следењето, известувањето и оценувањето на стратешкото планирање во **Упатството за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа во процесот на следење, оценување и известување на спроведувањето на стратешкиот план и Годишниот план за работа**¹⁵. На овој начин, се пропишаа основните елементи кои се неопходни за ефикасно функционирање на системот за следење, оценување и известување, како и процедурите и роковите кои ќе обезбедат систематизиран пристап кон следењето, оценувањето и известувањето во органите на државната управа и со тоа се очекува да се овозможи ефикасно спроведување на стратешкиот план во целина и Годишниот план за работа. Се утврди и задолжително објавување на Стратешките планови, Годишниот план за работа и Извештајот од спрове-

дувањето на Годишниот план за работа, од страна на министерствата и ОДУ на нивните веб страни.

Во соработка со министерствата, МИОА ги утврди и **новите функционалности на ЕНЕР**, а кон крајот на декември 2019 година беше пуштен во употреба новиот портал. Сега, заинтересираните страни може да поднесуваат online иницијативи и предлози, а преку форумот се овозможува и интеракција со министерствата. Дополнителна новина на порталот е и можноста за спроведување на консултации и за предлог стратегиите и други стра-

11 „Службен Весник на РСМ“ бр. 124/08, 58/18 и 223/19

12 Службен весник на РСМ“ бр. 22/15 и 22/19

13 Види <https://sp.e-vlada.mk>

14 „Службен весник на РСМ“ бр.131/18

15 Ibid

тешки документи на министерствата, покрај досегашните консултации за закони. Значително е да се напомене и процесот на консултација со засегнати страни континуирано се подобрува, а процентот на нацрт Извештај за ПВР и нацрт закони објавени на ЕНЕР за кои е запазена процедурата за навремено објавување порасна за 2% - од 93% во 2018 на 95% во 2019 година.

1.3. Посебна цел: **Зајакната ефикасност на процесите, структурите и контролните механизми за хоризонтална координација и следење на политиките, како и зајакната ефикасност на процесот на одлучување на ВРМ**

ГС ВРСМ, као институција која претставу-

КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

- Подобрена е организацијата на вработените во Генералниот Секретаријат и зајакнати се капацитетите на вработените, особено во однос на улогата на ГС во процесот на креирање и следење на политики, за нормативно-правни работи поврзани со седници на Владата и работни тела на Владата, како и за новиот систем е-Влада.
- Воспоставена е функционална децентрализација на процесот на одлучување.
- Законодавна агенда на ВРСМ за период јануари – јуни 2019 година е утврдена согласно Програмата за работа на ВРСМ за 2019 година и доставена до Собранието

ва „Центар на Влада“, има клучна улога во ефикасноста на процесите, структурите и контролните механизми во однос на хоризонталната координација и следење на Владините политики. Оттука, АП на СРЈА предлага континуирани активности за зајакнување на улогата на ГС ВРСМ. Во извештајниот период се подготви **Прирачник за улогата на Генералниот секретаријат во процесот**

на креирање и следење на политиките, со опис на методите и алатките за ефикасност во планирање, координација на политиките, поддршка во работата на Генералниот колегиум на државни секретари, на основните комисији и на ВРСМ, координацијата, следењето и известувањето, а вработените посетија обука за нормативно-правни работи поврзани со седници на Владата и работни тела на Владата, како и за улогата на одредени сектори во ГС.

Претходно спроведени анализи укажаа на неопходноста од зголемување на ефикасноста во работењето на Владата, преку зајакнување на одговорностите на државните секретари преку Генералниот Колегиум. Оттука, се подготвија **Насоки во врска со видот материјали што се доставуваат за разгледување до Владата на Република Северна Македонија** и истите се однесуваат на министерствата, органите во состав, акционерските друштва и јавните претпријатија. Административните капацитети беа зајакнати соодветно преку спроведување на обуки за директори на ЈП и АД.

Спроведените мерки ги зајакнаа улогата и капацитетите на ГС ВРСМ особено во контекст на контролните механизми за хоризонталната координација и следење на Владините политики. Имено, **во текот на 2019 се забележа зголемување од 3% на поднесени акти до ГС кои се вратени на доработка кај соодветниот орган на државна управа**. Едновремено, иако се предвидуваше и зголемување на % на поднесени акти до ГС за седница на ВРМ кои се вратени во министерствата на одлучување, сепак истиот се намали од 11,25% во 2018 на 0,33% во 2019, што може да се должи и на зголемените административни капацитети на администрацијата и обуките за видот на материјали што се доставуваат за разгледување до ВРСМ.

1.4. Посебна цел: **Подобрен квалитет и достапност на статистички податоци за креирање на квалитетни политики**

Мерките за подобрување на квалитетот и достапноста на статистички податоци за креирање на квалитетни политики континуирано се спроведуваа во текот на 2019 година. ДЗС продолжи да работи на усогласување со ЕСА 2010 и ЕДП нотификации. Во февруари

КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

- Унапредени националните капацитети за примена на ЕУ Стандардите, со особен фокус на областите деловни статистики, социјални статистики, животна средина
- Унапреден квалитетот и квантитетот на податоци во нотификациони табели
- Успешно пилотиран пробен Попис

2019 година започна со реализација проект во рамките на ИПА 2017 програмата наменета за подобрување на националните сметки. Во октомври 2019, во ЕДП нотификационите табели 2 и 3 за прв пат се вклучени податоци за книжење на даноци на пресметковна основа. Податоците се подготвени за периодот 2015-2018 година.

Со ИПА поддршка во февруари 2019 година започна со реализација проект за усогласување на статистики со стандардите на Еуростат, како и за интеграција на статистички и административни податоци. Преку редовни експертски мисии се зајакнуваат административните капацитети на ДЗС, особено во однос на примена на европските стандарди за статистика во областите деловни статистики, животна средина и социјални статистики. Во однос на употребата на административни извори на податоци, ДЗС континуирано работи на користење на административни извори во статистичките истражувања и во контекст на нивна употреба за Пописот на население и домаќинства. Во средината на 2019 беше успешно спроведен пробен Попис, а се работеше и на подобрување на софтверското и апликативното решение врз основа на забелешките од пробниот попис.

ПРЕДИЗВИЦИ

1. Финализирањето и донесувањето на новиот Закон за буџети – како основа за понатамошно подобрување на секторското планирање – резултираше со одложување на подготовката и донесувањето на релевантните документи врзани со процесот на подготовка, следење, оценување и известување за секторските стратегии;
2. Неизвесноста за одржувањето парламентарни избори предизвика неизвесност и во планирањето на Пописот, што резултираше со отежнето планирање на целокупниот процес;
3. Дел од набавената опрема која беше еден од предусловите за понатамошно зајакнување на прибирањето, производството и дисеминацијата на статистики треба да биде инсталирана во Центарот за опоравување од катастрофи кој се наоѓа во Прилеп и е во сопственост на МВР. Поради доцнењето со ставање во функција на Центарот, таа опрема ќе биде инсталирана подоцна од предвиденото, односно штом се создадат условит истата да се инсталира во Центарот.

ПРЕПОРАКИ

1. Да се интензивира процедурата за донесување на Законот за буџети, за да може соодветно да продолжи имплементацијата на мерките кои се поврзани и ќе имаат влијание од одредбите на овој закон (МФ, ВРСМ);
2. Дополнително зајакнување на капацитетите на ГС ВРСМ како „Центар на Влада“, за да се обезбеди целосна координација на процесот на реформа на јавна администрација во различните сектори на политики (ГС ВРСМ).

2. ЈАВНА СЛУЖБА И УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

ОПШТА ЦЕЛ

СТРУЧНА, ПРОФЕСИОНАЛНА И ДЕПАРТИЗИРАНА АДМИНИСТРАЦИЈА

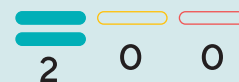
2019 година беше одбележана со мерки насочени кон сеопфатно подобрување на законска рамка за јавната администрација, со посебен фокус на зајакнување на професионалноста на администрацијата и високата раководна служба. Продолжија активностите за подобрување на системот за обука и развој на административните службеници. Започна и интензивна работа насочена кон унифицирање на системот за плати за вработените во јавниот сектор. За мерење на напредокот на оваа посебна цел се користи меѓународниот индикатор на Светска банка, индекс на ефективност на Владите (Government effectiveness index), но податоците за 2019 се уште не се објавени.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА АКТИВНОСТИ

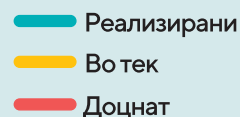
Посебна цел 2.1

Посебна цел 2.2

Посебна цел 2.3

Индикатор на ниво на посебни цели	Основна вредност (2018)	Целна вредност (2019)	Постигната вредност (2019)
% на жалби и приговори поднесени од кандидатите на донесените одлуки за вработување/унапредување	2,2%	Околу 1%	0,56%
% на институции од јавниот сектор кои се дел од унифицираниот систем на плати	Овој индикатор не можеше да се измери поради преголемата фрагментираност на актуелниот систем за плати и ќе биде соодветно ревидиран		
% на административни службеници кои посетиле минимум една обука врз основа на нивните потреби	Овој индикаторот ќе биде измерен по воспоставувањето на Академијата за обука и развој на административни службеници		
Индикатори на ниво на мерки	Основна вредност (2018)	Целна вредност (2019)	Постигната вредност (2019)
Степен на унапредување на критериумите и транспарентноста во постапките за вработување и унапредување на административни службеници	/	[Степен 1 и 2] 0	0
Степен на професионализација на ВРС	/	[Степен 1 и 2] 0	0
Просечен број на пријавени компетентни кандидати за едно слободно работно место	0,7	помеѓу 3 и 5	2,67
% на раководители на сектори/одделенија кои учествувале на обука за новините во постапките при вработување и унапредување	Овој индикатор ќе започне да се мери штом започне спроведувањето на активностите од оваа мерка		
% на членови на Мрежата за УЧР кои се задоволни од поддршката која ја добиваат преку Мрежата на годишно ниво	Нема податоци за овој индикатор		
Број на административни службеници кои не добиле највисока оценка	/	95%	84, 28%
% на вработени административни службеници врз основа на начелото за соодветна и правична застапеност споредено со годишниот план за вработување по овој основ	2 полугодие 19,19%	> реализацијата за 2018	1 полугодие 18,84% 2 полугодие 40,27%
% на институции во кои ги реализирале годишните планови за вработување во целост	1 полугодие 3,30% 2 полугодие 8,27%	> реализацијата за 2018	1 полугодие 4,72% 2 полугодие 9,56%
% на институции од јавниот сектор кои се опфатени со Законот за плати на буџетски корисници	Овој индикатор ќе започне да се мери штом започне спроведувањето на активностите од оваа мерка		
Број на институции од јавниот сектор со усвоени модели за плати, согласно Насоките	Овој индикатор ќе започне да се мери штом започне спроведувањето на активностите од оваа мерка		
% на усогласени Колективни договори	Овој индикатор ќе започне да се мери штом започне спроведувањето на активностите од оваа мерка		
Степен на спроведување на дефинирање на Статусот на Академијата за стручно усовршување	/	[Степен 1,2,3] 0	0
% на обучени административни службеници на високи раководни позиции во однос на вкупниот број на административни службеници на високи позиции	Овој индикатор ќе започне да се мери штом започне спроведувањето на активностите од оваа мерка		
Просечен број на тематски обуки по административен службеник на годишно ниво	Овој индикатор ќе започне да се мери штом започне спроведувањето на активностите од оваа мерка		
% на корисници на техничките платформи за е-учење кои се задоволни од содржината на платформите	Овој индикатор ќе започне да се мери штом започне спроведувањето на активностите од оваа мерка		
% на генерички обуки спроведени од јавно избрани компетентни обучувачи	Овој индикатор ќе започне да се мери штом започне спроведувањето на активностите од оваа мерка		

2.1. Посебна цел: **Деполитизација на администрацијата преку зајакната примена на начелата на заслуги, еднакви можности и соодветна и правична застапеност и професионализација на високите раководни позиции**

Во текот на 2019 година се посвети особено внимание на адресирање на недостатоците и фрагментираноста на законската рамка за административните службеници и вработените во јавен сектор, како и на препораките за подобрување на рамката за човечки ресурси кои ЕК долго време ги укажува. Со цел создавање на регулатива која ќе ги адресира не само „препораките на хартија“ туку и реалните проблеми од секојдневното работење на институциите, подобрувањето на регулативата се одвиваше постепено, но инклузивно. Со поддршка на Мисијата на ОБСЕ во Скопје, МИОА организираше неколку работилници и редовни работни состаноци претставници од различните дејности во јавниот сектор. Овој значаен импут се преточи во тези со предлог измени на повеќе прашања кои се регулирани со ЗАС и ЗВЈС, по што се одржа јавна расправа за тезите. Интерминистерска група потоа подготви предлог текстови на закони за измена и дополнување на ЗАС и ЗВЈС. Се додефинираше опфатот на административни работи; се дефрагментираше системот на административна служба; се предвидоа решенија за поефикасна и поекономична постапка за вработување, се унапреди и поедностави постапката за оценување, а условите за унапредување се допрецизираа. Важно е да се напомене дека се предвидоа решенија кои ќе ја зајакнат мотивација на административните службеници кои работат на реформските приоритети. Во септември 2019 **Предлог законот за изменување и дополнување на ЗАС и предлог законот за изменување и дополнување на ЗВЈС** се објавија на ЕНЕР, по што се организирање и јавна расправа. Дополнително, во нацрт измените и дополнувањата на ЗВЈС се предложи нов концепт на планирање на вработувањата со примена на начелото на соодветна и правична застапеност

КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

- Направени се конкретни чекори за адресирање на препораките и практичните проблеми при имплементација на ЗАС и ЗВЈС
- Со усвојувањето на Законот за ВРС, Владата ги потврди заложбите за професионализација на високата раководна служба

на припадниците на заедниците, со што ќе се надминат недостатоците на досегашниот модел (Balancer) и ќе биде утврден основ за изработка на нов подзаконски акт.

И покрај тоа што новите законски решенија не се донесени, заложбите на Владата за подобра примена на мерит системот и законските регулативи дадоа позитивни резултати. Имено, зголемената транспарентност во постапката за селекција за вработување на нови административни службеници придонесе **процентот на жалби и приговори поднесени од кандидатите на донесените одлуки за вработување/унапредување опадна од 2,2,% во 2018 на 0,56% во 2029 година.**¹⁶

Дополнително, се подобри имплементацијата на годишниот план за вработување на институциите во однос на % на вработени административни службеници врз основа на начелото за соодветна и правична застапеност, и тоа од 19,9% во второто полугодие на 2018, на 40,27% во второто полугодие од 2019 година¹⁷. Воедно, пораст бележи и % на институции во кои ги реализирале годишните планови за вработување во целост. Иако не може да се каже дека порасто е многу значителен, сепак мора да се земе предвид дека реализацијата на годишниот план за вработување на институциите зависи и од тоа дали ќе биде одобрен буџетот кој на институцијата и е потребен за реализирање на нови вработувања. Во секој случај, и покрај одредениот напредок во однос на планирањето наспроти реализирањето на вработувањата, потребно е дополнително зајакнување на капацитети-

¹⁶ Согласно податоците од Извештајот за работа на Агенцијата за администрација за 2019 година

¹⁷ Овие проценти не се однесуваат исклучиво на административни службеници, туку ги опфаќаат вкупните реализирани вработувања кои се однесуваат на администрација, помошно технички персонал и даватели на услуги во одредени институции како што се здравствените работници, бидејќи во извештаите кои ги доставуваат институциите нема пресек само за административните работници.

те на институциите во однос на планирањето согласно реалните потреби и можности на институциите.

Значително за 2019 година во однос на професионализација на јавната служба беше и напредокот остварен во однос на воведувањето на концептот на висока раководна служба. По серија од консултативни средби и работни состаноци, во март 2019 година на ЕНЕР се објави и нацрт верзијата на Законот за висока раководна служба, а во декември Владата го усвои Законот и го достави до Собранието на РСМ, каде се одржа и јавна дебата по текстот на Законот.

2.2. Посебна цел: **Изграден унифициран и кохерентен систем на плати за вработените во јавниот сектор**

Фрагментираноста на системот на плати во јавниот сектор претставува долгогодишен предизвик за јавната администрација. Оттука, во 2019 беа направени првите чекори кон изградба на еден унифициран систем за плати во јавниот сектор. Преку сеопфатна анализа на постојната законска рамка, интерминистерската работната група ги идентификуваше клучните податоци и информации кои ќе бидат неопходни за да може да се добие реална слика за актуелниот платен систем во институциите во јавниот сектор и изготви Нацрт - Методологија за собирање на податоци за системот на плати во државната администрација и јавниот сектор. Во извештајниот период, а врз основа на анализа на домашното законодавство, како и преку Компаративна анализа на системот за платен список во јавната администрација на Австрија, Словенија и Шведска, се подготви предлог правна рамка за системот платите во јавниот сектор.

2.3. Посебна цел: **Воспоставен систем за професионален развој на службениците, спроведуван од Академијата за стручно усовршување на административни службеници**

КЛУЧЕН РЕЗУЛТАТ

- Поставена законската основа за формирањето на посебен орган - Академијата за обука и развој на административни службеници

Согласно постоечката законска рамка, Академијата за стручно усовршување е предвидена како организациска единица (Сектор) во рамките на МИОА. Практиката покажа дека ваквиот статус на Академијата е несоодветен, односно истата не може да одговори на потребите заради кои е основана. Компаративните анализи на земјите од ЕУ укажаа дека Академија од ваков тип е нужно да биде посебен ентитет, кој располага со соодветен капацитет да може реално да ја оствари функцијата стручно да се усовршуваат административните службеници. Оттука, со измените на ЗАС кои се подготвуваа во текот на годината, а врз основа на наодите и предлозите од Анализа на можностите за создавање на Академија за стручно усовршување на административни службеници подготвена со поддршка од Британската Амбасада и ЦУП, се подготвија одредби кои го дефинираат статусот, надлежностите и финансирањето на идната Академија за обука и развој на администрација.

Дотолку повеќе, со цел дополнително да се мотивираат административните службеници кои имаат знаење и капацитет да ги унапредат вештините и квалитетот на работата на администрацијата, се регулираше и статусот на обучувачите.

Дигитализацијата на јавната администрација продолжи и во процесот на доусовршување и обука на службениците. Имено, започна надградбата за платформата за е-учење, со цел да се да се овозможи користење на истата од страна на поголем број корисници во исто време.

ПРЕДИЗВИЦИ

1. Измените и дополнувањата на ЗАС и ЗВЈС предвидуваат крупни промени во законската рамка за човечките ресурси во јавниот сектор. Оттука, поради обезбедување сеопфатност и широка поддршка од сите засегнати страни, процесот на консултации беше подолг од вообичаено, што пак резултираше со измени во предлог-Законите за измена и дополнување на неколку наврати. Последователно, Владата не ги усвои овие предлог-Закони за измена и дополнување во текот на 2019 година.
2. И покрај силните заложби на Владата за воспоставување на висока раководна служба, широкиот дијалог и инклузивноста на процесот на подготовка на законското решение, не се најде на поддршка и спремност за професионализација на високата раководна служба од страна на опозицијата, со што предлог-Законот за висока раководна служба се уште е во собраниска процедура и не е донесен. Ова ќе значи дека сите предвидени мерки до избор на високите раководни службеници согласно новата законска рамка ќе бидат пролонгирани во престојниот период.
3. Подготовките за воспоставување на кохезивен систем за плати за вработените во јавниот сектор укажаа на неколку предизвици во однос на следење на имплементацијата на овие мерки. Процесот на прибирање податоци за индикаторите по нивната ревизија укажа дека фрагментираноста на актуелниот систем наметнува повторно да се ревидираат овие индикатори, со цел да се обезбеди соодветно следење на напредокот во оваа област.
4. Административните процедури за надградба на електронската платформа на Мрежата за УЧР не беа завршени во текот на 2019. Бидејќи клучниот инструмент за целосно функционирање на мрежата е Форумот на електронска платформа (<http://mes.mioa.gov.mk/>), не се постигна максимално искористување на бенефитите од мрежата, а во едно и не се спроведе мерењето на задоволството на корисниците

ПРЕПОРАКИ

1. Да се интензивира дијалогот со Собранието со цел навремено усвојување на потребните закони кои се основа за понатамошно професионализирање на администрацијата и високата раководна служба (МИОА, ВРСМ);
2. Да се пристапи кон повторна ревизија на индикаторите предвидени да го следат напредокот во мерките за воспоставување на кохерентен и унифициран систем на плати за вработените во јавниот сектор (МИОА);
3. По завршување на надградбата на електронската платформа на Мрежата за УЧР, веднаш да се започне со изработка на прашалник за мерење на задоволството на корисниците, кој ќе се спроведува секоја година (МИОА).

3. ОДГОВОРНОСТ, ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ

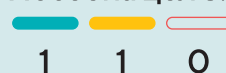
ОПШТА ЦЕЛ

ОДГОВОРНО, ОТЧЕТНО И ТРАНСПАРЕНТНО РАБОТЕЊЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ²⁴

Во текот на 2019 година во рамки на оваа приоритетна област, во фокусот беа активностите за внатрешна реорганизација и хоризонталната реорганизација и оптимизација на органите на државна управа, агенции и инспекциски служби од централна власт. Се поставија основите за спроведување на мерки за јакнење на интегритетот и етиката во јавната администрација, а особен успех се постигна во однос на унапредување на примената на Законот за општа управна постапка. Остана **стабилен процентот на граѓани кои имаат доверба во јавната администрација**, а пристапот до информации од јавен карактер порасна – од 2018 до 2019 година, **речиси двојно е намален процентот на одбиени барања од страна на органите на државната управа, агенции и инспекциски служби од централна власт**. За мерење на напредокот на оваа посебна цел се користи меѓународен индикатор - оценката на СИГМА за принципот *ошчејносѝ*, но поради промени во извештајниот период, оценката за 2019 сеуште не е објавена.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА АКТИВНОСТИ

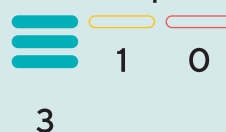
Посебна цел 3.1

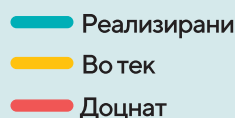
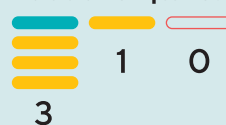
Посебна цел 3.2

Посебна цел 3.3

Посебна цел 3.5

Индикатор на ниво на посебни цели	Основна вредност (2018)	Целна вредност (2019)	Постигната вредност (2019)
% на идентификувани органи на државна управа (ОДУ), агенции и инспекциски служби од централна власт чии надлежности се преклопуваат и/или имаат нејасни линии на одговорност	76% ¹⁸	Околу 76%	75% ¹⁹
% на органи на државната управа, агенции и инспекциски служби од централна власт кои го завршиле процесот на внатрешна реорганизација	/	/	37%
% на граѓани кои имаат доверба во јавната администрација (резултати од истражувањето Евробарометар на Европската комисија кој се спроведува два пати годишно)	36%	35%-37%	36%
% на одбиени барања за пристап до информации од јавен карактер од страна на институциите	4,4%	5,1% - 6%	2,5%
% на управни постапки за кои е донесена одлука во прв степен, во рамки на законски пропишаниот рок	Овој индикатор не е измерен бидејќи нема податоци		
Индикатори на ниво на мерки	Основна вредност (2018)	Целна вредност (2019)	Постигната вредност (2019)
Степен на спроведување на процесот на реорганизација и оптимизација на органите на државна управа, агенции и инспекциски служби од централна власт	/	1	1
% на органи на државна управа, агенции и инспекциски служби од централна власт кои имаат усвоени политики на интегритет и етика	0,78%	0,78%	0,78%
Број на поднесени пријави од лица кои се стекнале со статус на укажувачи	2	6 - 8	19
% на институции кои на своите веб страници редовно ги објавуваат и ажурираат документите кои се обврзани да ги објавуваат и ажурираат согласно законски прописи	70%	71%-73%	68%
% на решенија на АЗСПИЈК во однос на пристап до информации од јавен карактер кои се спроведени од страна на институциите	Овој индикатор не се мери бидејќи АЗСПИЈК се стекна со оваа надлежност во текот на 2019		
% на органите на државна управа, агенции и инспекциски служби од централна власт кои објавуваат документи според стандардите за "отворени податоци" на платформата за отворени податоци	33%	33%-35%	39%
% на имплементирани препораки кои произлегуваат од Анализата за првична примена на ЗОУП	19%	31%-50%	50%
% на институции од јавниот сектор кои воспоставиле и екипирале организациски облици за одлучување во управна постапка	13%	21%-25%	22%
% институции кои имаат обучени вработени за спроведување и примена на ЗОУП	/	/	56%

18 Овој процент се однесува само на инспекциските служби, согласно спроведената хоризонтална функционална анализа на инспекциските служби

19 Овој процент е добиен врз основа интерна анализа која ја спроведе МИОА, а се однесува на ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт. Сепак, овој податок треба да се земе со резерва, се додека не се добијат финалните резултати од хоризонталната функционална анализа.

3.1. Посебна цел: **Развиена кохерентна институционална поставеност на органи на државната управа, агенции и инспекциски служби од централна власт од централната власт со јасно утврдени структури на отчетност**

КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

- Процесот на реорганизација е редовно точка на дневен ред на седниците на Секретаријатот и Советот за РЈА, со што континуирано се обезбедува политички консензус за целите и сите чекори од спроведување на реорганизацијата.
- Преку бројните средби на експертскиот тим се зајакна свесноста и се зголеми вклученоста на органите на државна управа во процесот, агенциите и инспекциските служби од централна власт.
- Дефинирани се целите и резултатите на процесот на реорганизација и оптимизација на органите на државна управа, агенции и инспекции од централна власт.

Сеуште не се постигнати крајните резултати во рамки на оваа посебна цел, земајќи предвид дека станува збор за сеопфатна и комплексна реформа, чии што мерки се планирани за имплементација во период од четири години. Во текот на 2019 година, овие активности активно се спроведуваа со поддршка од СИГМА и ЕУ. Врз основа на претходно спроведените анализи на легислативата и постоечки недостатоци во институционалната организација и функционирање на институциите, се спроведоа конкретни чекори за реорганизација на институциите.

Со експертска поддршка од СИГМА се направи анализа на постоечката законска рамка за организација на работата на органите на државна управа и се изработи модел за идната организација на институциите. Се анали-

зираше статусот на институциите, односно линиите на отчетност и одговорност, како и надлежностите. Со започнувањето на имплементација на ИПА проектот „Поддршка на државната реорганизација“ во ноември 2019, проектниот тим од клучни експерти работеше со поддршка на тим од МИОА, формиран за потребите на реализација на проектните цели. До крајот на првата фазата на имплементација (Inception period) се одржаа бројни состаноци со претставници од релевантните институции, граѓански и меѓународни организации, низ кои беа прибрани релевантни информации и документација за хоризонталната функционална анализа. Како резултат на тоа, беа дефинирани клучните цели и резултати, се изработи методологијата за спроведување на хоризонталната функционална анализа како и план за комуникација и видливост за процесот на реорганизација а се продолжи и изработката на новата законска рамка за организација на органите на државна управа. Во рамки на проектот за модернизација на инспекциските служби, а во соработка и координација со ИПА проектот за реорганизација, се изготви и **Нацрт-Акциски план за реорганизација на инспекциските служби**. Се подготви Извештај за статусот на регулаторните тела во земјите-членки на ЕУ, кој ќе биде појдовна основа за адресирање на предизвиците врзани со статусот на регулаторните тела во Северна Македонија.

Прецизни податоци за процентот на ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт ќе се добијат по спроведувањето на хоризонталната функционална анализа во рамки на ИПА проектот споменат погоре. Во секој случај, врз основа на Методологијата за спроведување на хоризонталниот преглед, МИОА направи интерна анализа која што покажа дека кај околу 75% проценти од ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт постои преклопување на надлежности, нејасни линии на одговорност. Сепак, овој податок треба да се земе со резерва, се додека не се добијат финалните резултати од хориознталниот преглед.

3.2. Посебна цел: **Воспоставени ефективни и ефикасни механизми кои обезбедуваат отчетност во органите на државната управа, агенциите и инспекциските служби од централна власт**

Продолжи подобрувањето на внатрешната организација на органите на државната управа, агенциите и инспекциските служби од централна власт. Имено, **37 од вкупно 134 институции, до МИОА се доставени Извештаи за спроведена функционална анализа согласно новата методологија изготвена во 2108**, подобрувајќи ги внатрешните процеси и практики при управувањето, линиите на одговорност, анализата на работните места, нивото на пополнетост и профилот на вработените, како и методите на следење и известување.

3.3. Посебна цел: **Зајакнат интегритет на институциите**

КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

- Утврдени слабостите и недостатоците во регулативата која ги уредува интегритетот и етиката во јавната служба.
- Со добиените наоди за примената на Кодексот за административните службеници се постави основата за понатамошни активности за зајакнување на примената на Кодексот, но се зајакна и свеста кај раководителите на релевантните институции за потреба од поактивна промоција на вредностите од Кодексот.
- Зајакната доверба во ДКСК резултираше со зголемен број на поднесени пријави од лица кои се стекнале со статус на укажувачи

Реформските активности кои треба да ги дадат финалните резултати во рамки на оваа посебна цел се предвидени во текот на 2020 и 2021 година. Оттука, во 2019 година се спроведоа анализи како основа за понатамошното креирање на политики. Со поддршка од

Меѓународниот републикански институт, Министерството за правда ја изготви **Анализата на имплементација на регулативата која ги уредува интегритетот и етиката на политичко и професионално ниво**. Меѓународниот републикански институт го анализираше и спроведувањето на Кодексот на административните службеници, а клучните наоди беа презентирани и дискутирани со претставници од релевантните институции.

Довербата на граѓаните во јавната администрација остана стабилна во 2019 година. Согласно пролетната анкета Евробарометар, која ја спроведува Европската Комисија, 36 % од граѓаните имаат доверба во јавната администрација во земјава. Едновремено, земајќи ја предвид **зајакнатата доверба во ДКСК, бројот на поднесени пријави од лица кои се стекнале со статус на укажувачи е значително пораснат од 2018 до 2019 година, од 2 на 19**, надминувајќи ја и предвидената целна вредност на овој индикатор за 2019 година. Ова укажува дека граѓаните полка се охрабруваат да ги пријавуваат потенцијалните случаи на судир на интереси кај надлежните институции. До крајот на 2019 година, сите отворени постапки од страна на ДКСК се се уште во тек.

3.4. Посебна цел: **Зајакната транспарентност на институциите и подобрување на комуникацијата помеѓу институциите и граѓаните и бизнис заедницата**

КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

- Зголемен пристапот до информации од јавен карактер
- Зголемена проактивна транспарентност на институциите
- Функционален портал за отворени податоци со 233 достапни податочни сета и 4136 превземања од страна на корисници на порталот

Иако АП на СРЈА не предвидува активности во рамки на оваа посебна цел во текот на 2019 година, мерењата укажуваат дека досега имплементираниите реформи - Новиот Закон за пристап до информации од јавен карактер,

воспоставувањето на концептот на отворени податоци, но и проактивната транспарентност на институциите - резултираат со **евидентен пораст во транспарентноста на работата на институциите и пристапот до информациите**. Наодите од регионалното истражување за РЈА спроведено во рамки на проектот WeBER го потврдуваат напредокот во однос на проактивната транспарентност на институциите²⁰. Дотолку повеќе, наодите од истражувањето укажуваат дека споредбено со земјите од Западен Балкан, Северна Македонија бележи најголем напредок од 2018 до 2019 година во однос на известувањето на институциите за нивната работа²¹.

Процентот на одбиени барања за слободен пристап до информации од јавен карактер од страна на ОДУ, агенции и инспекциски служби е речиси двојно намален од 2018 до 2019 година. За разлика од 2018, во 2019 година има 2 институции помалку кои објавиле од 7 до 10 документи кои согласно ЗСПИЈК мора да бидат објавени на нивните веб страни, (вкупно 83 споредбено со 85 од 2018 година). Значителен прогрес е нотираан во групата на институции кои имаат објавено од 1 до 3 документи - во 2018 во оваа група беа 21 институција, оваа година нема ниту една. Конечно, кај 16 институции е констатиран растечки тренд на објавување на информации.

Порасна процентот на институции од јавниот сектор кои објавуваат податочни сетови

на порталот за отворени податоци е пораснат од 33% на 39%. Попрецизно, вкупно 42 институции, од кои 32 се ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт, имаат објавено податочни сетови на платформата за отворени податоци, што укажува дека институциите ги прифаќаат отворените податоци, земајќи предвид дека не постои утврдена и/или задолжителна фреквенција за објавување податоци на порталот.

3.5. Посебна цел: **Подобрена ефикасност на управните постапки и доследна примена на зоуп**

Во текот на 2019 е постигнат значителен напредок во однос на оваа посебна цел, со дури 50% имплементирани препораки унапредување на примената за ЗОУП кои произлегуваат од Анализата за првична примена на законот.

Во МИОА се воспостави „Точка за информирање за ЗОУП“ која обезбедува континуирана поддршка и дава практични совети на институциите кои ги применуваат одредбите од ЗОУП, но и за прашања од граѓаните во однос на управните постапки. Во рамки на оваа Точка за информирање, на веб страната на МИОА на едно место се систематизирани клучни документи врзани за имплементацијата на законот: Коментар на ЗОУП; Насоки за практична примена на ЗОУП; Практични прашања и одговори за примена на ЗОУП; Унифицирани

²⁰ Види http://www.par-monitor.org/posts/proactive-informing-from-public-authorities-is-still-at-a-low-level-in-the-western-balkans?fbclid=IwAR11GuzUGOSfN_IWnYhxLHRSROptliYax2vbAiwX5bJri16ejQObc-SnEtg

²¹ Види <http://www.par-monitor.org/posts/governments-in-the-wb-still-do-not-provide-adequate-information-on-their-achievements>

КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

- Воспоставена целосно функционална „Точка за информирање“ во МИОА која дава поддршка на административните службеници од јавните органи и засегнати страни при практична имплементација на ЗОУП,
- Воспоставен систем за континуирана обука за воедначена имплементација на Законот за општа управна постапка од страна на извршната и судската власт.
- Зајакнати капацитетите на 150 службеници од извршна, локална и судска власт кои постапуваат по управни предмети.

обрасци кои ќе се користат од страна на јавните органи во сите управни постапки кои се достапни на веб-страницата на МИОА.

Продолжи процесот за усогласување на актите на институциите со кои што се воспоставува и екипира организациски облик за одлучување во управна постапка, кое придонесува кон намалување на дискрецијата при одлучувањето. Од вкупно 134 ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт, во 12 институции е определено лице за водење на управна постапка. Иако интенцијата на оваа активност во СРЈА беше да се воспостават организациони облици (сектор или одделение) за водење на управна постапка, земајќи го предвид обемот на предмети кои имаат институциите кои имплементираат одредби од ЗОУП, значаен исчекор напред е и постоењето на конкретно работно место кое е предвидено за водење на управна постапка. Се воспостави и систем за почетна

и континуирана заедничка обука на административните службеници - овластени за водење на управната постапка, за раководните лица на јавните органи и на судските службеници и судиите од управните судови. Од мај 2019 до сега ваква обука имаат посетено **150 вработени лица** од јавниот сектор кои постапуваат по управни предмети.

Поставете прашање за Законот за општа управна постапка (ЗОУП)

Е-mail на подносител *

*Се согласувам мојата електронска адреса да биде евидентирана во дата базата на примени пријави за ЗОУП

Одберете јавен орган *

Одберете

Одберете глава од ЗОУП и поставете прашање *

Одберете

Политика за заштита на личните податоци на посетителите на Веб-страницата на министерството

Министерството за информативно општество и администрација (МИОА) ја спроведува следната заштита на личните податоци и информациите за посетителите на Веб-страницата:

- Доколку посетителот сака да испрати пријава до МИОА преку Веб-страницата, единствениот податок кој е потребен за пополнување на формуларот е е-mail.

Оставањето на овој податок е исклучиво со дозвола на посетителот на Веб-страницата на МИОА-подносител на пријавата.

ПРЕДИЗВИЦИ

1. Започнувањето на хоризонталната функционална анализа укажа од потребата за формирање на тим од контакт лица од институциите кои ќе бидат предмет на реорганизацијата.
2. Иако се постигна голем напредок во однос на подобрувањето на имплементација на ЗОУП, се забележа дека е потребно дополнително зајакнување на свеста кај институциите за неопходноста од формирање организационен облик или назначување на лице надлежно за водење на управна постапка.

ПРЕПОРАКИ

1. Да се формира тим од контакт лица од сите институции кои ќе бидат дел од процесот на реорганизација на државните институции, со цел непречено спроведување на оваа комплексна реформа (МИОА);
2. Да се продолжи со континуиран дијалог со институциите кои водат управни постапки, во насока на имплементација на препораките за подобрување на системот за управна постапка (МИОА, ДУИ).

4. ДАВАЊЕ УСЛУГИ И ИКТ ПОДДРШКА НА АДМИНИСТРАЦИЈАТА

ОПШТА ЦЕЛ

ОБЕЗБЕДЕНИ УСЛУГИ НА БРЗ, ЕДНОСТАВЕН И ЛЕСНО ДОСТАПЕН НАЧИН

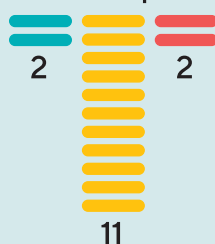
Во рамки на четвртата приоритетна област, во текот на извештајниот период во фокусот беше донесување на нова законска регулатива која е усогласена со ЕУ законодавството и прифатените стандарди и начела на ЕУ за електронско управување, како и дигитализација на услугите за граѓаните. поврзани со воспоставувањето на Централниот регистар на население и Националниот портал за електронски услуги.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА АКТИВНОСТИ

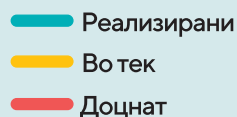
Посебна цел 4.1

Посебна цел 4.2

Посебна цел 4.3

Индикатор на ниво на посебни цели ³¹	Основна вредност (2018)	Целна вредност (2019)	Постигната вредност (2019)
% на ИКТ инвестиции направени врз основа на планот за рационално инвестирање или "Централниот план за ИКТ" на ниво на централна власт	Со ревизијата на АП се одлучи дека нема да се изработува План за рационално инвестирање, и оттука овој индикатор треба дополнително да се ревидира		
% на услуги за кои е завршен процесот на ре-инженеринг, вклучително и услугите за кои со евалуацијата или само-евалуацијата е утврдено дека немаат потреба од ре-инженеринг	Овој индикатор не може да се измери бидејќи ре-инженеринг ќе се спроведе на новите услуги кои ќе бидат развивани понатаму		
% на услуги достапни на Националниот портал од вкупниот број на услуги	/	10%	18%
% на е-услуги кои се достапни на корисниците кои користат различни методи за електронска идентификација	/	100%	100%

Индикатори на ниво на мерки	Основна вредност (2018)	Целна вредност (2019)	Постигната вредност (2019)
% на спроведување на акцискиот план за спроведување на донесените стратегија и политика во органите на централна и локална власт кои започнале дигитална трансформација	Овој индикатор ќе се мери по донесување на Национална ИКТ Стратегија и АП		
% на ИКТ проекти кои се координираат/ управуваат централно	48,85%	Околу 50%	32%
% на ИТ кадар кој ја напушта администрацијата на ниво на ОДУ, агенции и инспекциски служби од централната власт на годишно ниво споредено со вкупниот број на вработениот ИТ кадар во органите на државна управа, агенции и инспекциски служби од централната власт	Овој индикатор не е измерен бидејќи нема податоци		
Вкупен број на официјална кореспонденција во печатена форма помеѓу органите на државна управа, агенциите и инспекциските служби од централната власт на годишно ниво	Овој индикатор не е измерен бидејќи нема податоци		
% на институции кои исполнуваат предуслови за воведување на еко стандарди, од оние кои спровеле самоевалуација	Овој индикатор не е измерен бидејќи нема податоци		
% на веб локации каде се применети стандарди за достапност, групирани според веб локации кои ги имаат стандардите за веб присуство, стандардите за лица со посебни потреби со ниво АА, и двата стандарди	Овој индикатор ќе се измери по унифицирањето на веб страните, бидејќи стандардите за достапност ќе бидат применети во процесот на унифицирање		
% на локации по орган на државна управа и органи во состав кои ги применуваат стандардите за физичка пристапност	61%	Околу 65%	66%
% на институции кои користат Стандарди за управување со квалитет и редовно ги надградуваат, вклучително и надградба на интерната регулатива врз основа на наодите од извештаите за примена на Стандардите за управување со квалитет ²²	Околу 27%/	Околу 30%	Околу 30%
% на јавни регистри кои се стандардизирани согласно стандардите, вклучително и јавни регистри за кои врз основа на самоевалуацијата е утврдено дека ги задоволуваат стандардите	Овој индикатор не е измерен бидејќи нема податоци		
% на услуги кои се усогласени со унифицираните стандарди за давање на услуги	Овој индикатор не е измерен бидејќи нема податоци		

Индикатори на ниво на мерки	Основна вредност (2018)	Целна вредност (2019)	Постигната вредност (2019)
број на услуги за кои е направена евалуација во однос на вкупен број на услуги од Каталогот на услуги	/	/	52
% на е-услуги за кои надоместоците се намалени споредено со надоместокот за соодветните услуги	Овој индикатор не е измерен бидејќи нема податоци		
% на отворени ЕТУ од планираните	0	8%	8%
% на институции кои известувањето за вработените го вршат во пропишан рок	Овој индикатор не е измерен бидејќи нема податоци		
% на институции кои вршат редовно мерење на задоволството на корисниците, согласно предвидената динамика	Овој индикатор не е измерен бидејќи нема податоци		
% на ново развиени/ интегрирани е-услуги кои се достапни на Националниот портал споредено со вкупниот број на расположливи е-услуги на порталот	0	30%	40%
% на граѓани со електронски идентитет од националното решение	Овој индикатор не е измерен бидејќи нема податоци		
% на дигитализирани регистри во однос на идентификуваните регистри за дигитализирање ²³	/	/	1 регистар

22 Овие податоци се однесуваат на институции кои го имплементираат ЦАФ моделот, но нема прецизни податоци кои се однесуваат на сите стандарди и алатки за управување со квалитет (за секој стандард/алатка поединечно)

23 Бидејќи идентификацијата на регистри кои треба да се дигитализираат е предвидена во рамки на ИПА проект кој се уште не е започнат, за 2019 е наведен само бројот на регистри кои се дигитализирале.

4.1. Посебна цел: **Рационално инвестирање во развојот на дигиталната средина**

КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

- Поставена е основа за спроведување на мерките за подобрување на состојбата на ИТ кадарот во администрацијата
- Зголемена употреба на електронски системи за управување со документи во администрацијата
- За првпат е утврдено средство за електронска идентификација на граѓаните
- Унапредена работата на архивите преку модернизирани модули за архивско и деловодно работење.
- Зајакнати капацитети на 13 институции за користење на модернизирани модули за архивско и деловодно работење.

Во текот на 2019 година се спроведоа подготвителни активности за изработка на Националната ИКТ Стратегија. Со поддршка во Делегацијата на ЕУ во Северна Македонија, беше избран тим на консултантани кои заедно со клучните институции изготвија Анализа на сегашната состојба, по што се започна со подготовки **прв Нацрт на Национална ИКТ стратегија**.

Недостакот на ИТ кадри во администрацијата е сеуште предизвик за земјата. Оттука, за подобрување на состојбата на ИТ кадарот, беше подготвен **Прашалник за вработените во администрацијата кои работат во ИКТ областа**. Прашалникот беше дистрибуиран до 128 институции, а целосни одговори доставиле 66 институции (52%).

Се спроведоа низа активности за подобрување на каналите на електронска комуникација во администрацијата. Во тој контекст, работна група со претставници од МИОА и ДАРСМ, изврши анализа на постоечката законска и подзаконска регулатива за областа на канцелариско и архивско работење со

електронска размена, по што беа утврдени потребните законски измени. Во исто време, се започна со модернизација на решението за управување со документи во институциите, за зголемување на употребата на електронски системи за управување со документи. Во овој извештаен период имплементиран е модулот за архивско и деловодно работење во рамки на модернизираниот ДМС, по што беа обучени вработените од 13 институции за користење на овој модул. Дополнително, во првата фаза од процесот на воведување на систем за електронска идентификација и автентикација во администрацијата, се имплементираше систем за електронска најава (СЕМ) за граѓаните - корисници на Националниот портал за електронски услуги, преку интеграција со Регистрот на население и генерирање на Единствен електронски број на граѓанинот.

Националниот Совет за ИКТ продолжи да се среќава и да обезбедува координација во однос на ИКТ проектите кои ги спроведуваат институциите. Така, во 2019 година од вкупно **269 ИКТ проекти објавени од ОДУ, агенции и инспекциски служби, 86 биле предмет на разгледување и дискусија на ИКТ Советот, односно 32% проценти од ИКТ проектите биле координираани централно.**

4.2. Посебна цел: **Зголемен квалитет и достапност до услугите**

Подобрувањето на пристапот до услугите на институциите ја одбележа 2019 година. Од една страна, се започнаа активности за унифицирање на веб страните на Владата и министерствата, со цел полесно доаѓање до информации за институциите. Од друга страна, продолжија активностите за подобрување на физичкиот пристап до институциите, за овозможување еднаков пристап

НЕПРЕЧЕН ПРИСТАП
за лица со инвалидитети во

1326 објекти од државна управа

833 објекти во надлежност на локалната самоуправа

КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

- Лицата со инвалидитет имаат обезбеден непречен пристап ((пристапна рампа, лифт и/или подвижна платформа) до 1326 објекти од државната управа, како и до 833 објекти во надлежност на локалната самоуправа
- Утврдени стандардите за квалитет на податоци и определен начинот на нивна примена
- Направени се првите чекори кон подобрување на давањето услуги за граѓаните, преку стандардизирање на процесот на давање на услуги.
- Граѓаните имаат брз и едноставен пристап до информации за добивање на 707 услуги од институциите
- Граѓаните имаат пристап до повеќе од 50 услуги од 10 различни институции на едно место, во центарот за услуги „Една точка за услуги“ Скопје

за сите граѓани. Во 315 објекти на органите на државна управа и 62 објекти во надлежност на единиците на локалната самоуправа се поставени пристапни рамки, лифт и/или подвижна платформа, обезбедувајќи услови за непречен пристап за лица со инвалидитет. Со ова, **процентот на физички пристапни институции за лица со инвалидитет порасна од 61% на 66% во текот на една година.**

Се пропишаа и основните стандарди за квалитет на податоци во Правилник за стандарди за квалитет на податоци во поединечните бази на податоци на надлежните органи и изворниците на податоци, а во тек е уоглавување на постоечки законски решенија со Законот за централен регистар на население. Продолжи поедноставувањето на процесот на давање на услуги. Континуирано се дополнуваше Каталогот за услуги кој сега брои вкупно 1260 услуги, од кои 707 се верификувани и објавени на порталот за електронски услуги. Ова значи дека граѓаните имаат лесен пристап до детални информации за тоа како да добијат 707 услуги. Се изготвија и Нацрт-Стандардите за давање услуги како и Нацрт - Насоки за оптимизација на услуги, како и Нацрт - Методологијата за вклучување на корисниците при креирање и оптимизирање на услугите. Овие активности се реализираа во рамки на ЕУ проектот „Поддршка за управување со проектите финансирани од ЕУ“.

Во Скопје се отвори првата сала за услуги - „Една точка за услуги“ (ЕТУ), каде граѓаните од едно место можат да добијат над 50 услуги од 10 различни институции. Во исто време, се започнаа подготовките на модернизирање на ЕТУ Скопје по принципот на едношалтерски систем, а се опреми и ЕТУ Тетово.

4.3. Посебна цел: **Дигитална средина која дава пристап до и можност за користење на е-услуги**

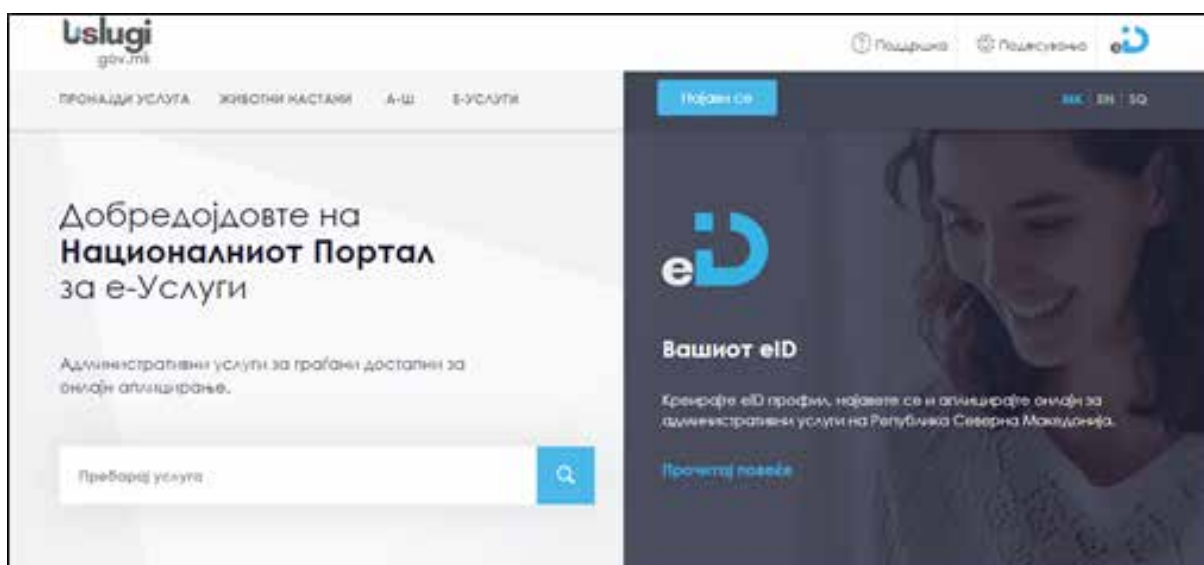
КЛУЧНИ РЕЗУЛТАТИ

- 129 електронски услуги достапни до граѓаните на лесен, брз и едноставен начин на порталот за електронски услуги
- Електронски услуги и информации за услугите достапни во секое време на поедноставен, побрз, побезбеден, а со тоа достапен за сите граѓани

Главно постигнување во рамките на оваа приоритетна цел пуштање во употреба на **Националниот портал за електронски услуги**²⁴ во декември 2019 година. Граѓаните на Република Северна Македонија со употреба на средство за електронска идентификација, преку Порталот можат да користат електронски услуги на брз и безбеден начин.

На Порталот е објавена и содржината од Каталогот на услуги која се состои од детални информации за условите, доказите и постапката за обезбедување на услугите од страна на институциите од јавниот сектор, како за услугите кои може да се обезбедат електронски, така и за останатите услуги. До крајот на 2019 година, на граѓаните им беа достапни 129 електронски услуги, кои меѓу другото може да се пребаруваат по животни настани и азбучен редослед. Бројот на регистрирани корисници до крајот на 2019 беше 2827, а беа поднесени и 1040 барања за електронски услуги.

Не помалку значајно постигнување е и воспоставувањето на **Централниот регистар на население**. Граѓаните можат да извршат увид во своите лични податоци кои се содржани во овој регистар преку електронска услуга која е достапна на Порталот. Од друга страна пак, институциите од јавниот сектор преку поврзување со Централниот регистар на население, можат да ги добијат податоците за граѓаните кои се потребни за обезбедување на административните услуги, во реално време. Истовремено со воспоставувањето на Националниот портал за електронски услуги и Регистарот на население, донесена е **нова законска регулатива која се усогласена со законодавството и прифатените стандарди и начела на ЕУ за електронско управување**.

²⁴ www.uslugi.gov.mk

Со Законот за централен регистар на население²⁵, се воспоставува единствен начин на водење на поединечните бази на податоци, врз основа на утврдени стандарди и процедури. Со Законот за електронско управување и електронски услуги²⁶ се обезбедува ефикасно и ефективно давање на услуги по електронски пат, додека со Законот за електронски документи, електронска иденти-

фикација и доверливи услуги²⁷, се дефинира и целосно обезбедуваат основите за дигитализација на услугите.

Нови електронски услуги континуирано се развиваат, а се прави и надградба на постоечките услуги на повисоко ниво, како и надградба на порталот за бизниси.

ПРЕДИЗВИЦИ

1. Со оглед на тоа што најголемиот дел од активностите се во надлежност на МИОА, евидентен е недостатокот на човечки ресурси за навремена реализација на сите активности од оваа приоритетна област;
2. Предвидените финансиски средства во АП не се секогаш доволни за реализација на некои од активностите;
3. Потребна е поголема хоризонтална координација помеѓу институциите, со цел навремено добивање на релевантни податоци;
4. Дел од институциите се уште немаат доволно високо ниво на ИТ подготвеност, односно работат со постари ИТ системи;
5. Мерењето на напредокот по индикаторите останува предизвик. Не секогаш постојат соодветни човечки ресурси кои можат континуирано да ги спроведуваат мерењата, а често се случува податоците да не бидат достапни.

ПРЕПОРАКИ

1. Формирање на пошироки работни групи и вклучување на експертска помош со цел навремена и целосна реализација на активностите (МИОА);
2. Обезбедување соодветна буџетска поддршка како и финансиска и експертска поддршка од донатори (МИОА);
3. Хоризонтално зајакнување на финансиските капацитети на институциите за надградба и развој на ИТ системите (МИОА, ВРСМ);
4. Ревидирање на индикаторите и нивните пасоши (МИОА).

25 „Службен Весник на РСМ“ бр. 98/19; Види https://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/legislation/zakon_za_centralen_registar_na_naselenie.pdf

26 „Службен Весник на РСМ“ бр. 98/19; Види https://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/legislation/zakon_za_elektronsko_upravuvanje_i_elektronski_uslugi_0.pdf

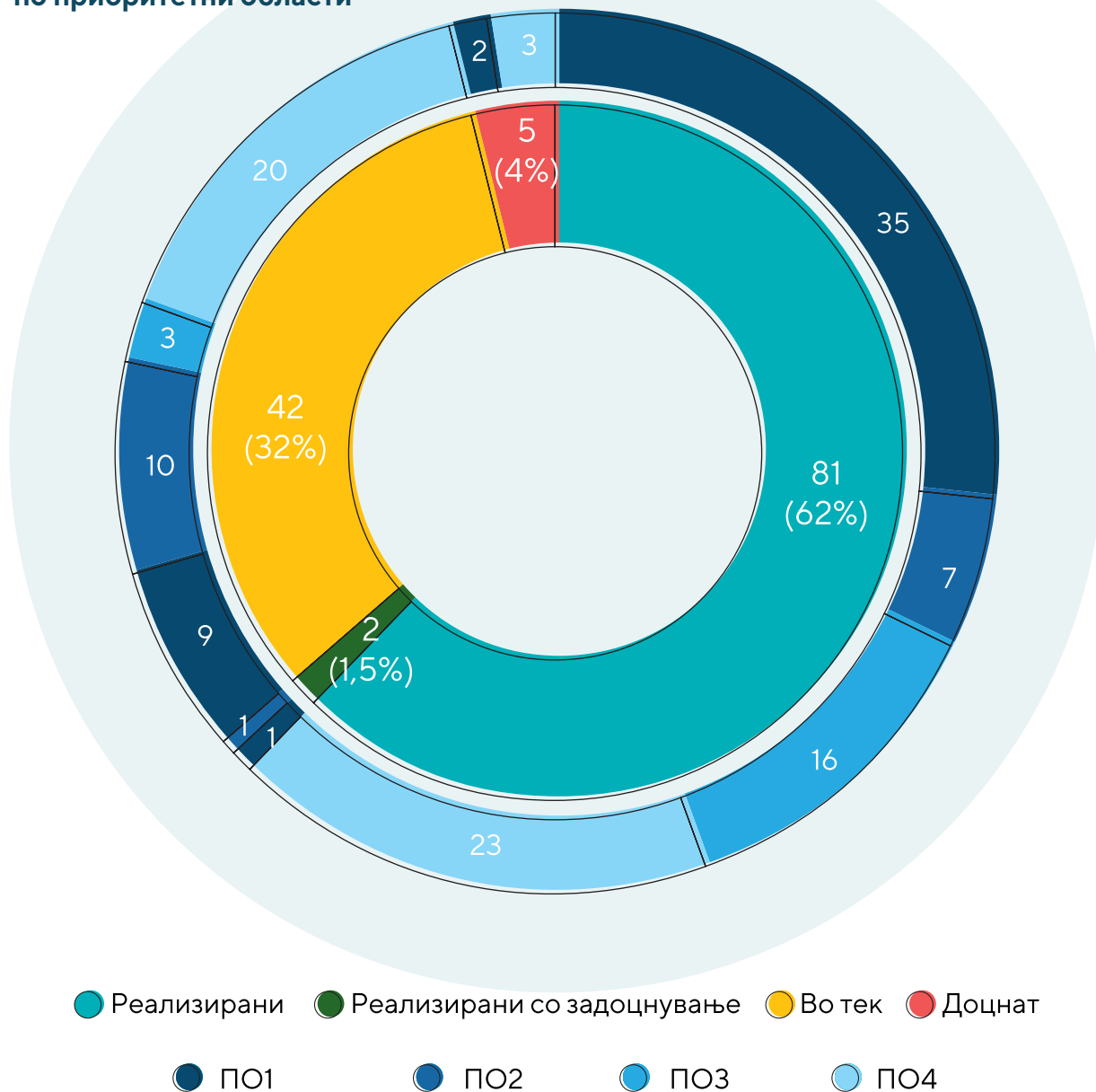
27 „Службен Весник на РСМ“ бр. 101/19; Види https://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/legislation/zakon_za_elektronski_dokumenti_eid_i_doverlivi_uslugi.pdf

ЗБИРЕН ПРЕГЛЕД НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА АП НА СРЈА ЗА ПЕРИОДОТ ФЕВРУАРИ 2018 – ДЕКЕМВРИ 2019

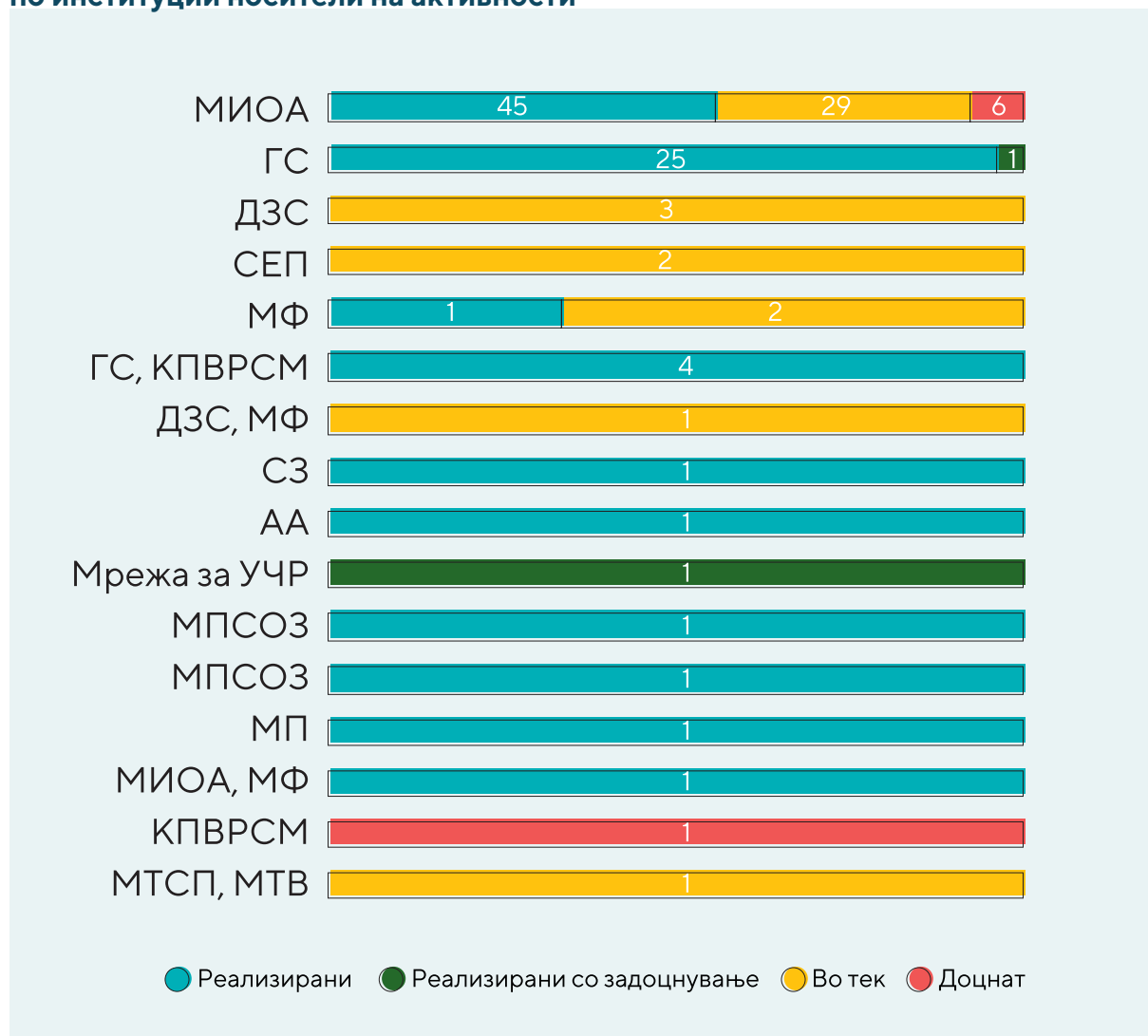
Со ревизијата на АП се промени и временската рамка за имплементација на активностите од АП, со што бројот на мерки кај кои се очекуваше доцнење во имплементацијата значително се намали. Оттука, речиси и да не постојат активности чија што имплементација не е опфатена во извештајниот период на овој Извештај.

Во секој случај, бидејќи првиот дел од овој Извештај дава преглед исклучиво на степенот на реализација на активности предвидени во овој извештаен период, целосен приказ на имплементација на сите активности предвидени од донесувањето на СРЈА и АП (февруари 2018) до крајот на овој извештаен период (декември 2019) е прикажан во графикот подолу.

Степен на имплементација на АП на СРЈА (февруари 2018 – декември 2019) по приоритетни области

**Степен на имплементација на АП на СРЈА
(февруари 2018 – декември 2019)
по институции носители на активности**

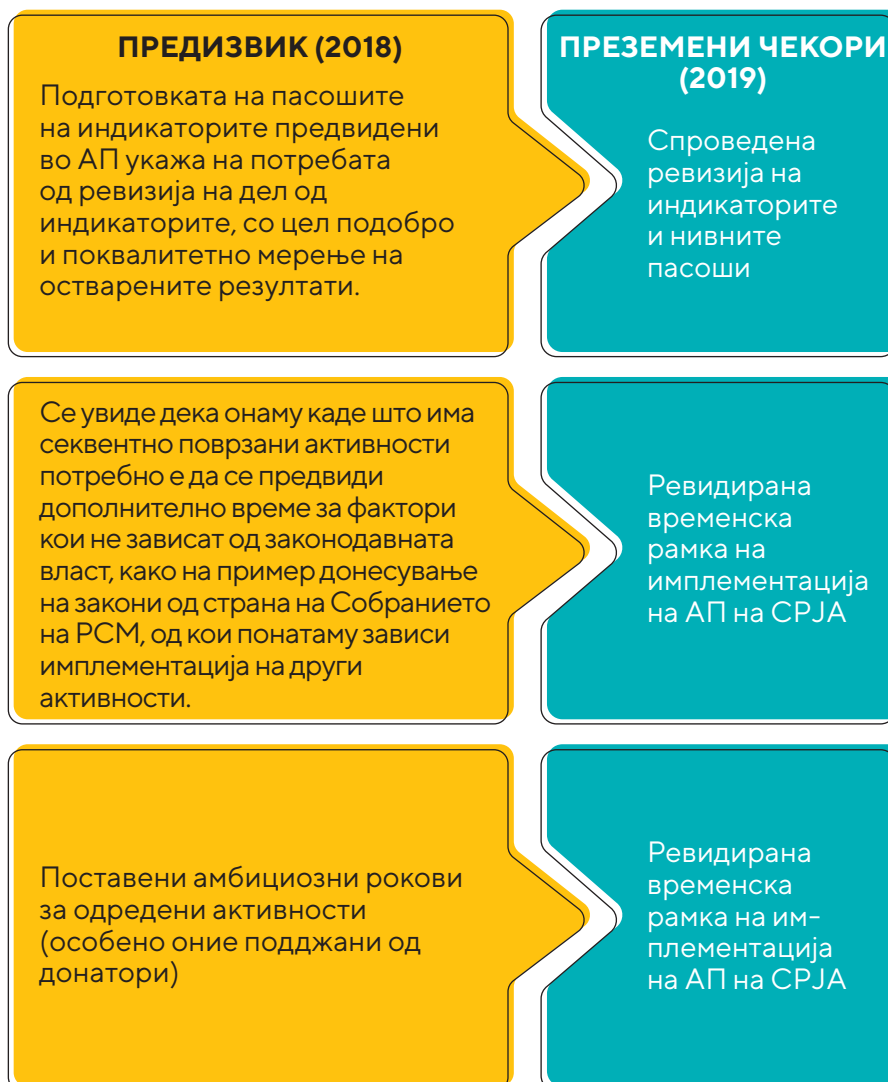
УПРАВУВАЊЕ СО ПРЕДИЗВИЦИ

Во годишниот извештај за 2018 година беа утврдени неколку предизвици, кои генерално беа врзани со амбициозноста на АП наспроти реалните временски рокови и капацитети на институциите. Токму затоа, ревизијата на АП се покажа како соодветна „вежба“, каде низ работни состаноци се дискутираше за предизвиците со кои се соочиле институциите и искуствата при имплементација на мерките од АП.

Гледано целокупно, имплементацијата на АП навистина се подобри во текот на 2019 година, но сепак сеуште постојат предизвици кои е неопходно да се адресираат од страна на сите институции вклучени во имплементација на СРЈА.

Подготовката на овој извештај укажа дека е неопходно при прибирањето на импут за имплементација на активностите да се нагласува опфатот на институции на кои се однесува оваа Стратегија, со цел прецизно известување за напредокот по индикаторите.

Мерењето на индикаторите пак укажа на два клучни предизвици. Користењето на постоечки, меѓународни индикатори значи дека нивното мерење може да не коинцидира со процесот на известување за имплементација на АП на СРЈА (како што е случајот со два индикатори за 2019 година). Во исто време, користење на индикатори изготвени од надлежните институции укажа дека и покрај тоа што нивното мерење зависи од самите институции, некои индикатори не може да се измерат, поради што ќе биде потребно повторно да бидат ревидирани.

КОМУНИКАЦИСКИ АКТИВНОСТИ

Иако МИОА нема посебна комуникациска стратегија исклучиво наменета за реформата на јавната администрација, низ целата 2019 година беа спроведени бројни комуникациски активности за информирање на јавноста и вработените во администрацијата за реформите.

Во рамки на Владијата определба за зголемување на транспарентноста на работата на извршната власт, а особено во контекст на овозможување соодветно следење на реформата на јавната администрација, МИОА отвори **посебна страничка на веб страната на министерството**²⁸ каде се достапни сите информации за процесот на РЈА.

На тој начин и се овозможи не само на администрацијата, туку и на пошироката јавност на едно место да ги пронајде сите клучните стратешки документи, полугодишните и годишните звештаи за спроведување на Акциските планови на СРЈА, како и документи кои произлегуваат од активностите во АП на СРЈА 2018-2022. Дополнително, достапни се агендите, записниците и заклучоците од состаноците на Секретаријатот и Советот за РЈА.

Интерна Комуникација

Покрај пристапот до **посебната страничка за РЈА на веб страната на МИОА**, комуникација за РЈА со вработените од јавната администрација генерално продолжи да се одвива преку посебни меѓуресорски работни групи формирани за различни области од реформата. Дополнително, веб-страницата на МИОА вклучува и **посебни секции за ОВП**²⁹, како и за **ПВР**³⁰, каде редовно се објавуваат и ажурираат сите релевантни документи и податоци за овие два процеси. Преку **Точката за информирање за ЗОУП**³¹ службениците кои работат на управни постапки можат во секое време да добијат поддршка од Тимот за ЗОУП во МИОА, како и брзо и лесно да пристапат до соодветните обрасци кои се користат во управната постапка. Воедно, во текот на 2019 година се организираше работна средба со офицерите за отворени податоци³² со цел истите да се воведат во процесот и соодветно да се обучуваат за отворените податоци. Дополнително, на годишна конференција на **Мрежата за УЧР**³³ организирана со поддршка на Мисијата на ОБСЕ во Скопје се разговараше за улогата на Мрежата во контекст на процесот на РЈА, за електронскиот портал на Мрежата, за начинот на организирање на Форумот за размена на идеи и мислења во рамки на Мрежата, како и претстојните измени на законската рамка за вработените во администрацијата.

28 Види <https://mioa.gov.mk/?q=mk/node/2103>

29 Види <https://mioa.gov.mk/?q=mk/documents/open-government-partnership>

30 Види <https://mioa.gov.mk/?q=mk/node/1484>

31 Види <https://mioa.gov.mk/zoup>

32 Види <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/2547>

33 Види <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/2598>

Комуникација со јавноста

Како резултат на цврстата заложба на ВРСМ да ги укине рекламирањата за својата работа во медиумите со цел намалување на притисокот и контролата врз истите, комуникациските активности за информирање на граѓаните за реформите во јавната администрација главно се спроведуваа преку профилите на МИОА на социјалните медиуми, но и преку прес-конференции и јавни настани и дискусии. Сите информации редовно се објавуваа на веб-страницата на МИОА во секцијата **Соопштенија**³⁴ и беа навремено доставувани до медиумите.

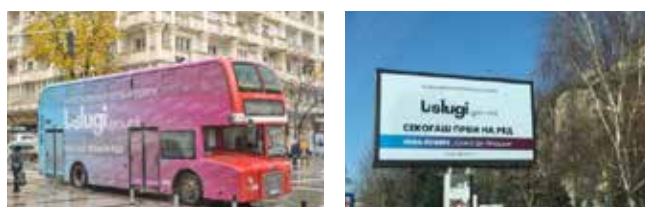

Напредокот во крупните реформски мерки беше презентираан за пошироката јавност на прес-конференции. Законските измени кои произлегуваат од активностите во АП беа редовно предмет на јавна дискусија и консултации. Консултации со јавноста и трибини беа спроведени и за процесот на давање услуги и дигитализацијата на администрацијата.

Единствената **кампања за јавноста** спроведена во 2019 година се однесуваше на промоција на **Националниот портал за електронски услуги**. Неопходноста од нејзиното спроведување поаѓа од потребата информациите за навигирање на порталот и добивањето на електронските услуги да стигнат до што е можно повеќе корисници. Кампањата се спроведе со финансиска поддршка од УСАИД и вклучуваше поставување на рекламни билборди, брендирање на градски автобуси, рекламирање на телевизии, радио и социјални медиуми.

Банери кои водеа до Националниот портал за е-услуги беа поставени на веб-страниците на ВРСМ како и на министерствата, а дополнително беше закупен и рекламен простор на електронски медиуми. Се изработија посебни видеа со детали насоки за граѓаните за регистрација на порталот, како и за користење на услугите, и истите беа поставени на каналите за комуникација со јавноста.

Конечно, се креираа посебни профили на социјалните мрежи преку кои информациите се споделуваат со околу 14000 следбеници.

За периодот
16.12.2019 –
08.01.2020

Преку 6,5М
прегледи

Преку 1000
следбеници

Преку 13,2К
прегледи

Преку 22К
прегледи

Преку 9М
прегледи

³⁴ Види <https://mioa.gov.mk/?q=mk/oj>

ЛИСТА НА КРАТЕНКИ

АЗПСИЈК	Агенција за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер
АД	Акционерски друштва
АП	Акциски план
ВРСМ	Влада на Република Северна Македонија
ГПВРСМ	Годишна програма за работа на Влада на Република Северна Македонија
ГС ВРСМ	Генерален секретаријат на Владата на Република Северна Македонија
ДАРСМ	Државен архив на Република Северна Македонија
ДЗС	Државен завод за статистика
ДКСК	Државна комисија за спречување корупција
ЕДП	Табели за државен долг
ДУИ	Државен управен инспекторат
ЕНЕР	Единствен национален електронски регистар на пропис
ЕСА	Европски систем на сметки (European System of Accounts –ESA)
ЕТУ	Една точка на услуги
ЕУ	Европска Унија
ЗАС	Закон за административни службеници
ЗВЈС	Закон за вработените во јавниот сектор
ЗВРС	Закон за висока раководна служба
ЗОУП	Закон за општата управна постапка
ЗСПИЈК	Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер
ИКТ	Информациско комуникациски технологии
ИПА	Инструмент за претпристапна помош
ЈП	Јавни претпријатија
МВР	Министерство за внатрешни работи
МИОА	Министерство за информатичко општество и администрација
МП	Министерство за правда
МПСОЗ	Министерство за политички систем и односи меѓу заедниците
МТСП	Министерство за труд и социјална политика
МФ	Министерство за финансии
НПАА	Нациопнална програма за усвојување на европското законодавство
ОБСЕ	Организација за безбедност и соработка во Европа
ОДУ	Органи на државна управа
ОСР	Оценка на спроведување на регулативата
ПВР	Проценка на влијание на регулативата
РЈА	Реформа на јавна администрација
СЕП	Секретаријат за европски прашања
СЗ	Секретаријат за законодавство
СИГМА	SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management), заедничка иницијатива на ОЕЦД и Европската Комисија
СРЈА	Стратегија за реформа на јавна администрација
УНОПС	Канцеларија за услуги на проекти на Обединетите нации (UNOPS: United Nations Office for Project Services)
УЧР	Управување со човечки ресурси
ЦУП	Центар за управување со промени

